

000525027

-154-

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej Gminy Bogatynia przeprowadzonej w Urzędzie Miasta i Gminy w Bogatyni (ul. Daszyńskiego 1, 59-920 Bogatynia) zwanym dalej Urzędem przez inspektorów do spraw kontroli gospodarki finansowej z Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu:

- Marię Kołtowską działającą na podstawie upoważnienia nr 23 z 16 lutego 2005 roku w okresie od 28 lutego 2005 roku do 20 maja 2005 roku, z wyłączeniem 29.03., 8.04., 14-15.04. 19.04. i 2 maja 2005 roku.
- Jolantę Grunwald na podstawie upoważnienia nr 24 z 16 lutego 2005 roku w okresie od 7 marca 2005 roku do 20 maja 2005 roku, z wyłączeniem 8.04., 14-15.04., 19.04., 2.05. i 12.05.2005 roku.
- Zdzisława Dzedzeja działającego na podstawie upoważnienia nr 25 z 16 lutego 2005 roku w okresie od 28 lutego 2005 roku do 20 maja 2005 roku, z wyłączeniem 8.04., 14-15.04. 19.04. i 2.05.2005 roku.

Kontrolą objęto zagadnienia związane z gospodarką finansową gminy w 2004 roku, z uwzględnieniem danych z poprzednich okresów sprawozdawczych oraz bieżącej działalności.

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano poniżej opisanych ustaleń:

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE

1. Dane ogólne

- Burmistrzem Miasta i Gminy Bogatynia od 2 listopada 1998 roku jest Gerard Świstulski.
- Zastępcami Burmistrza Miasta i Gminy od 2 listopada 1998 roku są Zbigniew Szatkowski i Krzysztof Wietrzykowski.
- Skarbnikiem Miasta i Gminy od 10 kwietnia 2001 roku jest Bogumiła Wysocka.
- Sekretarzem Miasta i Gminy od 9 marca 1991 roku jest Krystyna Jakszycka.
- Przewodniczącym Rady Gminy i Miasta Bogatynia od 19 listopada 2002 roku jest Henryk Boruta.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno – prawne

Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu, jego wewnętrzną strukturę reguluje Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni z 2 lutego 2004 roku, wprowadzony zarządzeniem nr 21/04 Burmistrza, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem nr 90/2004 z 26 sierpnia 2004 roku. W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu zostały określone zadania Burmistrza, Zastępców Burmistrza i Skarbnika oraz zadania i zasady funkcjonowania wydziałów. Poprzednio funkcjonował Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni, wprowadzony uchwałą nr XLIII/322/2002 Rady Gminy i Miasta w Bogatyni z 19 marca 2002 roku.

W strukturze organizacyjnej Urzędu został wyodrębniony Wydział Budżetowy i Wydział Podatkowy, którymi kierują Naczelnicy podporządkowani Skarbnikowi Miasta i Gminy. Skarbnik jest głównym księgowym budżetu gminy.

Na terenie Gminy w 2004 roku funkcjonowało 20 jednostek budżetowych, 2 instytucje kultury, 1 zakład budżetowy – Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Bogatyni (powołany uchwałą nr XVIII/148/04 z 29 czerwca 2004 roku Rady Gminy i Miasta) oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bogatyni.

Na dzień 31 grudnia 2004 roku Gmina Bogatynia posiadała udziały w sześciu spółkach komunalnych.

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy na dzień 1.01.2004 i 31.12.2004 roku stanowi załącznik

Wygod

Wygod

nr 1 do protokołu.

„Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych” - stanowiący załącznik nr 5 do Statutu Gminy i Miasta Bogatynia, przyjętego Uchwałą nr XXIV/205/96 Rady z 16 lutego 1996 roku, ze zmianami - ostatnia IV zmiana wprowadzona uchwałą nr XLV/338/2002 Rady Gminy i Miasta w Bogatyni z 28 maja 2002 roku w sprawie zmiany Statutu Gminy i Miasta Bogatynia oraz załącznik nr 2 do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu z 2 lutego 2004 roku, nie odpowiadał aktualnemu stanowi jednostek organizacyjnych Gminy, bowiem nie zawierał Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Bogatyni, działającego w formie zakładu budżetowego. Aktualizacja Regulaminu Organizacyjnego należy do zadań Wydziału Organizacyjnego - Prawnego, którego działalność nadzoruje i koordynuje Sekretarz Gminy (§ 10 rozdziału V Regulaminu Organizacyjnego Urzędu). W dniu 28 lutego 2005 roku Rada Gminy i Miasta podjęła uchwałę nr XXIV/206/05 w sprawie Statutu Gminy i Miasta Bogatynia, zawierającą w załączniku nr 4 aktualny wykaz jednostek podległych Radzie.

Kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy nie posiadające osobowości prawnej, dysponowali pełnomocnictwem Zarządu Gminy i Miasta Bogatynia lub Burmistrza, określającym zakres czynności do jednoosobowej działalności (art. 47 ust.1 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym - tekst jednolity: Dz.U. z 2001 roku nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Jednostkami pomocniczymi gminy są: Rady Osiedla nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i Rady Sołectkie: Białopole, Bratków, Działoszyn, Jasna Góra, Kopaczów, Krzewina, Lutogniewice, Opolno Zdrój, Porajów, Posada, Rybarzowice, Sieniawka, Wigancice i Wyszaków – Wolanów.

Na dzień 31.12.2004 roku w Urzędzie było zatrudnionych 122 pracowników, w tym 16 w Wydziale Budżetowym i 12 w Wydziale Podatków.

W Urzędzie w okresie od 7 czerwca do 31 sierpnia 2004 roku została przeprowadzona kontrola w zakresie powiązania wybranych jednoosobowych spółek komunalnych z budżetem gminy w latach 2002-2003, przez kontrolerów z Najwyższej Izby Kontroli Delegatura we Wrocławiu. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Burmistrz poinformował NIK o wykonaniu zaleceń pokontrolnych (pismo z 2.11.2004 roku).

Ocena realizacji wykonania zaleceń pokontrolnych wydanych po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w okresie od 9 sierpnia do 16 października 2001 roku, wystosowanych pismem nr WK.0913/101/K-40/01 z 19 listopada 2001 roku Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, została dokonana przy kontroli poszczególnych zagadnień objętych tematyką kontroli.

3. Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej

Stosownie do przepisów art. 28a ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 roku nr 15, poz.148 ze zm.), Burmistrz Miasta i Gminy ustalił procedury kontroli w zakresie gospodarowania środkami publicznymi pod względem legalności, gospodarności i celowości (zarządzenie nr 66 Burmistrza z 28 listopada 2001 roku).

Zasady sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów finansowych w Urzędzie reguluje Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowych w Urzędzie, wprowadzona zarządzeniem nr 12/04 Burmistrza z 4 lutego 2004 roku. Poprzednio funkcjonowała Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów wprowadzona zarządzeniem nr 4/01 Burmistrza z 8.01.2001 roku. Sprawy nie objęte niniejszą instrukcją zostały uregulowane w:

- Zakładowym Planie Kont Gminy i Miasta Bogatynia (załącznik nr 1 do uchwały Zarządu Gminy i Miasta nr 42 z 19 czerwca 2002 roku),
- Instrukcji gospodarki kasowej w Urzędzie (załącznik nr 1 do zarządzenia nr 4/01 Burmistrza z 8.01.2001 roku),
- Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania (załącznik nr 2 do zarządzenia nr 4/01 Burmistrza z 8.01.2001 roku),

- Instrukcji organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego (załącznik nr 4 do zarządzenia nr 4/01 Burmistrza z 8.01.2001 roku),
- Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie (załącznik nr 4 do zarządzenia 1 Burmistrza z 7.01.2002 roku),
- Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie (załącznik nr 1 do zarządzenia nr 61 Burmistrza z 30.06.2003 roku).

Organizacja i funkcjonowanie kontroli wewnętrznej zostały określone w Regulaminie kontroli wewnętrznej w Urzędzie (załącznik nr 2 do zarządzenia nr 1 z 7.01.2002 roku).

W wyniku porównania zapisów zawartych w uregulowaniach wewnętrznych z ich realizacją (losowo wybrane dokumenty finansowo – księgowo od nr FR 004 do 0035, zaewidencjonowane w styczniu 2005 roku) ustalono, co następuje.

Brak zamieszczania na dowodzie księgowym, stanowiącym podstawę do dokonywania wydatku klauzuli następującej treści: wydatek mieści się w planie finansowym jednostki, a zatem brak potwierdzenia bieżącej kontroli wydatków dokonywanych ze środków publicznych pod względem zgodności z planem, co stanowiło naruszenie postanowień pkt 3 procedury kontroli wydatków dokonywanych ze środków publicznych (załącznik nr 1 do zarządzenia nr 66 z 28 listopada 2001).

Powyższe stwierdzono w odniesieniu do 25 dowodów księgowych na 31 objętych badaniem. W próbie objętej kontrolą klauzulę o ww. treści zamieszczono na dowodach księgowych o numerach: FR 013,015, 021,024, 026 i 031. Wymagane klauzule zostały uzupełnione w trakcie kontroli.

W jednostce istnieje procedura rejestracji dokumentów wpływających do Urzędu, w tym dokumentów finansowo - księgowych. Na zewnętrznych dokumentach finansowo-księgowych wpływających do Urzędu zamieszczano pieczętkę wpływu, określając datę otrzymania oraz numery pod którymi ujęto je w rejestrze.

W strukturze organizacyjnej Urzędu został wyodrębniony dział audytu wewnętrznego i kontroli do przeprowadzania kontroli w jednostkach organizacyjnych gminy.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że kontrolą finansową za 2002 rok nie objęto Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Trzcincu, a za 2004 rok nie objęto: czterech jednostek budżetowych (Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogatyni, Żłobka Publicznego nr 1 w Bogatyni, Przedszkoli nr 4 i 5 w Bogatyni) oraz Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Bogatyni, działającego w formie zakładu budżetowego. Stanowiło to niedopełnienie przez kierownika jednostki obowiązku wynikającego z art.127 ust.2 i 3 ustawy o finansach publicznych w zakresie kontroli przestrzegania procedur kontroli obejmującej co najmniej 5% wydatków tych jednostek.

Protokoły kontroli przeprowadzonych w Przedszkolu nr 5 w Bogatyni w dniach: 21-27.01.2003 roku i w Publicznym Przedszkolu nr 7 w Bogatyni w dniach 15-22.12.2003 roku, nie zawierały podpisów dyrektorów tych jednostek. Podpisy zostały uzupełnione w trakcie kontroli.

Jednostki, w których nie przeprowadzono kontroli finansowej za 2004 rok były objęte planem kontroli na 2004 rok. Planem kontroli na 2002 rok objęta była również Szkoła Podstawowa nr 5 w Trzcincu. W 2005 roku zaplanowano do kontroli 19 jednostek organizacyjnych do dnia 31.05.2005 roku zbadano 4 jednostki.

Opracowywanie okresowych planów kontroli w jednostkach i zakładach podporządkowanych Gminie, zgodnie z treścią pkt 1 zakresów czynności należało do obowiązków inspektorów ds. kontroli.

Stosownie do przepisów art.28a ust.1 cytowanej ustawy o finansach publicznych, za wykonywanie określonych ustawą obowiązków w zakresie kontroli finansowej odpowiada kierownik jednostki.

Mimo stwierdzenia w protokołach uchybień i wystosowania wystąpień pokontrolnych do ww. jednostek, w zbiorach Działu kontroli, brak było odpowiedzi na wystosowane wystąpienia pokontrolne z 8 jednostek organizacyjnych, w których przeprowadzono kontrole w 2003 i 2004 roku, tj. z Przedszkoli: nr 1, 4, 6 i 7, Ośrodka Pomocy Społecznej, Ośrodka Sportu i Rekreacji,

Wygod

Żłobka i Biblioteki, w tym z Przedszkola nr 6 i Przedszkola nr 7 oraz Biblioteki za 2003 i 2004 rok (ogółem 11 odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne).

Zgodnie z wyjaśnieniem inspektora ds. kontroli, odpowiedzi od trzech jednostek organizacyjnych (OSP w Bogatyni za 2003 rok, Biblioteki za 2003 i 2004 rok oraz Żłobka) znajdowały się w Wydziałach merytorycznych Urzędu. W dniu 14 maja 2005 roku od pozostałych jednostek organizacyjnych uzyskano i przedłożono kontrolującym:

- wyjaśnienia z 12.05.2005 roku do protokołu kontroli finansowej jednostki za 2004 rok przeprowadzonej w dniach 30.11.-7.12.2004 roku w Publicznym Przedszkolu nr 7 oraz wyjaśnienia z 25.01.2004 roku do protokołu kontroli finansowej za 2003 rok w Publicznym Przedszkolu nr 7.
- informacje z 23.06.2003 roku w związku z kontrolą finansową prowadzoną w dniach 26.05-4.06.2003 roku oraz w dniu 13-22.10.2004 roku w Przedszkolu Publicznym nr 6, skierowane do Działu Kontroli,
- informację z 9.05.2004 roku dotyczącą zaleceń pokontrolnych w Przedszkolu nr 4 za 2004 rok,
- informację z 12.05.2005 roku dotyczącą zaleceń pokontrolnych w Publicznym Przedszkolu nr 1 w dniach 13.10-19.10.2004 roku, skierowaną do Działu Kontroli.
- pismo z 29.06.2003 roku informujące, iż zawarte w protokole zalecenia zostały wykonane.

Przedmiotowe wyjaśnienia, informacje, stanowiące odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne nie zawierały zatem daty wpływu do Urzędu, powołania na znak sprawy (w zaleceniach pokontrolnych również nie podawano numeru sprawy), wskazania strony do której zostały skierowane (wyjaśnienia z 25.01.2004 roku i 12.05.2005 roku kierownika Przedszkola nr 7) oraz dekretu Burmistrza.

Zgodnie z treścią §15 pkt 2 i 3 Regulaminu kontroli w jednostkach podległych - załącznik nr 3 do zarządzenia nr 1/02 Burmistrza z 7 stycznia 2002 roku, Kierownik kontrolowanej jednostki w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego zobowiązany był do przesłania zawiadania o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich nie wykonania.

Burmistrzowi zadano pytanie: dlaczego kontrolą finansową za 2004 rok, do dnia kontroli – 23.03.2005 roku, nie objęto czterech jednostek budżetowych (Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogatyni, Żłobka Publicznego nr 1, Przedszkoli nr 4 i 5 w Bogatyni) oraz Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Bogatyni, działającego w formie zakładu budżetowego?

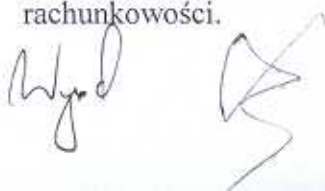
Wyjaśnienie Burmistrza oraz kserokopie sprawozdania z wykonania kontroli w jednostkach organizacyjnych w latach 2002-2005 i planu kontroli, stanowią załącznik nr 2 do protokołu. Złożone wyjaśnienie oraz sprawozdanie z wykonania planu kontroli potwierdziły fakt braku przeprowadzenia kontroli finansowych za 2004 rok w ww. jednostkach organizacyjnych gminy oraz za 2002 rok w Szkole Podstawowej nr 5 w Trzcińcu. Wyjaśnienie odnośnie przyczyny nie przeprowadzenia kontroli nie znajduje potwierdzenia w dokumentacji jednostki. Jednostki nie objęte kontrolą były zaplanowane w danym roku do kontroli.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

1. Stan i kompletność urzędów księgowych

Podstawą prowadzenia rachunkowości w jednostce i w budżecie gminy był Zakładowy Plan Kont Gminy i Miasta Bogatynia, wprowadzony do stosowania uchwałą Zarządu Gminy i Miasta nr 42 z 19 czerwca 2002 roku. Zakładowy Plan Kont opracowany został na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz.1752), z wyjątkami omówionymi w dalszej części protokołu.

Zakładowy Plan Kont zawierał załącznik, który nie obejmował wszystkich zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktur, wzajemnych powiązań oraz funkcji w organizacji całości ksiąg i w procesach przetwarzania danych, zgodnie z przepisami art.10 ust.1 pkt 3 lit.b w związku z art.13 ust.1 ustawy o rachunkowości.

W trakcie kontroli, Skarbnik Gminy zaktualizowała wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe w Urzędzie Miasta i Gminy w Bogatyni, który został wprowadzony do stosowania zarządzeniem Burmistrza nr 32 z 5 kwietnia 2005 roku.

Wyjaśnienie Burmistrza i Skarbnika złożone w związku z powyższymi ustaleniami oraz kserokopia wykazu zbioru danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych, wprowadzonego zarządzeniem nr 32 Burmistrza z 5 kwietnia 2005 roku oraz załącznika nr 3 do uchwały Zarządu nr 42 z 19.06.2002 roku, stanowią załącznik nr 3 do protokołu.

Zgodnie z dokumentacją dotyczącą opisu przetwarzania danych, księgi rachunkowe tworzone są w oparciu o zintegrowany system, którego producentem jest firma Efekt Software Spółka z o.o Katowice. System został wprowadzony do użycia w styczniu 1999 roku.

2. Prawdliwość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej

Dowody źródłowe zawierały adnotację stwierdzającą zakwalifikowanie do ujęcia w księgach przez wskazanie symboli kont księgi, na których operacja gospodarcza wykazana w dowodach ma być ujęta, a także klasyfikacji budżetowej tej operacji.

Stwierdzono pojedyncze przypadki dokonywania zapisów w księgach rachunkowych na podstawie poleceń księgowania, które nie zawierały podpisu osoby sporządzającej (na przykład: PK z datą wystawienia 21.01.2004 roku - naliczenie podatku dochodowego oraz składki na ubezpieczenie społeczne od dodatkowego wynagrodzenia, Pk nr RK 90/4-5 - wypłata z kasy zaliczki do rozliczenia).

Ewidencja szczegółowa do konta 902 – "Wydatki budżetu" w 2004 roku, uniemożliwiła ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji. Obowiązek taki wynika z przepisów powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości...

Po dokonaniu zmian przez autora systemu komputerowego ewidencja powyższa stosowana jest od 31 marca 2005 roku.

W księgach rachunkowych 2004 roku ujęto koszty w kwocie 1.713 zł, dotyczące 2003 roku. Dotyczyło to:

- faktury nr 74 z 31.12.2003 roku na kwotę 1.605 zł za usługę gastronomiczną (RK nr 1, poz. 34),
- polecenia wyjazdu służbowego nr 813 z 19.12.2003 roku na kwotę 54,00 zł do Zgorzelca w dniach: 29-30.12.2003 roku, wystawione na sam. referenta (RK nr 1, poz. 14),
- polecenia wyjazdu służbowego nr 814 z 19.12.2003 roku na kwotę 54,00 zł do Zgorzelca w dniach 29-30.12.2003 roku, wystawione na sam. referenta (RK nr 1, poz. 13).

Naruszono w ten sposób zasadę określoną w art.6 ust.1 ustawy o rachunkowości, polegającą na obowiązku ujmowania w księgach rachunkowych jednostki wszystkich obciążających ją kosztów dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

3. W zakresie sprawozdawczości

Stwierdzono brak sporządzania sprawozdań jednostkowych Urzędu Miasta i Gminy z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb27S), pomimo realizacji przez tę jednostkę dochodów budżetowych. Stanowiło to naruszenie przez kierownika jednostki przepisów §4 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 24, poz. 279 ze zm.).

W zakresie zgodności danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2004 roku z danymi wynikającymi z sprawozdań jednostkowych sporządzonych przez podległe jednostki, zbadano dane ujęte w: dziale 8010 - "Oświata i wychowanie", rozdziale 80110 - "Gimnazja" (Publiczne Gimnazjum nr 1 i

Wygod

Uly - Jan H

Publiczne Gimnazjum nr 2). Stwierdzono, iż w zbiorczym sprawozdaniach Rb28S zostały wykazane dane wynikające z rocznego sprawozdania Rb-28S sporządzonego na dzień 31 grudnia 2004 roku przez jednostkę budżetową gminy.

III. GOSPODARKA PIENIĘŻNA I ROZRACHUNKI

1. Gospodarka środkami pieniężnymi

W jednostce czynności kasjera na podstawie umowy o pracę pełni jednocześnie dwóch pracowników Urzędu. Zakresy obowiązków kasjerek, przyjęte do stosowania w dniu 5.08.2004 roku są identyczne co do treści powierzonych im czynności. Kasjerki podpisały w dniu 29 grudnia 1995 roku umowę o wspólnej odpowiedzialności majątkowej za powierzone pieniądze i papiery wartościowe.

W dniu 4 kwietnia 2005 roku w obecności – Naczelnika Wydziału Budżetu została przeprowadzona kontrola kasy Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni. Protokół kontroli stanu kasy stanowi załącznik nr 4 do protokołu. Nie stwierdzono różnic w stanie gotówki w kasie.

Stanowisko kasjerki usytuowane było w pomieszczeniu, które odpowiadało uregulowaniom zawartym w instrukcji gospodarki kasowej Urzędu.

Zasady prowadzenia gospodarki pieniężnej zostały określone w Instrukcji Gospodarka Kasowa, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem nr 4/01 Burmistrza z 8 stycznia 2001 roku.

Obroty kasowe były rejestrowane w raportach kasowych, sporządzanych według poszczególnych rachunków bankowych. Obroty na koncie 101"Kasa" w 2004 roku stanowiły kwotę 8.350.437,47 zł.

Sprawdzono niżej wymienione raporty kasowe:

- Rk nr 1 za okres od 5-12.01.2004 roku (wydatki - 38 pozycji),
- Rk nr 2 za okres od 13-16.01.2004 roku (wydatki - 35 pozycji),
- Rk nr 3 za okres od 16-21.01.2004 roku (wydatki - 38 pozycji),
- Rk nr 2 za okres od 9-10.03.2005 roku (depozyt - 2 pozycje),
- Rk nr 1 za okres od 2.03-2.03.2005 roku (ZFSS – 2 pozycje),
- Rk nr 16 za okres od 1- 4.04.2005 roku (dochody – 12 pozycji),
- Rk nr 21 za okres od 30-31.03.2005 roku (wydatki – 26 pozycji),
- Rk nr 22 za okres od 1-4.04.2005 roku (wydatki – 14 pozycji),
- RK nr 43 za okres od 2.11. – 9.11.2004 roku (dochody i znaki opłaty skarbowej - 38 pozycji).

Stwierdzono.

1. Brak bieżącego ujmowania gotówki z tytułu podatków i opłat (raport kasowy nr 43). Przyjęta w dniu 29.10.2004 roku przez kasjerki gotówka w kwocie: 3.599,20 zł została zaprzychodowana do kasy w dniu 2.11. 2004 roku. Dowód: KP nr 1648 na kwotę 106,10 zł, KP nr1650 na kwotę 1.563,80 zł, KP nr 1651 na kwotę 468,80 zł, KP nr 1652 na kwotę 1.460,50 zł (K-103 od nr 20207-20220 - 1.283 zł i K-103 od nr 20561-20568 - 177,50 zł). Stanowiło to niedopełnienie obowiązku wynikającego z art.24 ust.5 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Ujęcie wpłat i wypłat gotówką w raporcie kasowym następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.

Zainkasowane sumy należności budżetowych na rachunek budżetu gminy odprowadzane były w dniu przyjęcia dochodów do kasy lub w dniu następnym (w próbie objętej kontrolą).

2. Brak udokumentowania dowodem kasowym, stanowiącym druk ścisłego zarachowania, operacji przychodu gotówki do kasy z tytułu pobranych w Urzędzie kwot podatków i opłat.

W 2004 roku, przychodowano gotówkę do kasy z tytułu podatków i opłat w kwotach zbiorczych, na podstawie asygnaty kasowej przychodowej KP „Kasa przyjmie”. bez wystawienia i załączenia imiennego dowodu źródłowego przyjęcia gotówki na przykład kwitu z kwitariusza przychodowego K-103. Dowodem tego było między innymi: zaprzychodowanie w dniu 3.11.2004 roku gotówki w kwocie 6.356,02 zł (KP nr 1665 na kwotę 2.745,72 zł, KP nr 1666 na kwotę 377,90 zł, KP nr 1667 na kwotę 1.383,70 zł, KP nr 1668 na kwotę 1.848,70 zł), a w dniu 4.11.2004 roku gotówki na kwotę 2.819,70 zł (KP nr 1671 na kwotę 278,20 zł, KP nr 1672 na kwotę 69,0 zł, KP nr 1673 na kwotę 964,50 zł, KP nr 1674 na kwotę 198,40 zł, KP nr 1675 na

kwotę 1.399,60 zł), w dniu 2.11.2004 roku na kwotę 2.138,70 zł, w dniu 5.11.2004 roku na kwotę 1.947,20 zł i w dniu 8.11.2004 roku na kwotę 2.802,0 zł.

Naczelnik Wydziału Budżetu ustnie wyjaśniła, iż kwoty zbiorczo ujęte w asygnatach kasowych (w dokumencie wtórnym) zostały pobrane na podstawie tzw. wydruków komputerowych (pokwitowań wpłat), które do 2005 roku były wystawiane w dwóch egzemplarzach (dla wpłacającej i dokumentowania ewidencji podatkowej).

3. Wpłaty z tytułu dochodów budżetowych (podatków i opłat) w 2005 roku były dokumentowane tzw. pokwitowaniami wpłat – komputerowymi wydrukami, które nie stanowiły druków ścisłego zarachowania, co było niezgodne z przepisami §4 i §6 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 50, poz.511 ze zm.). Pokwitowania wpłat od 2005 roku były wystawiane były w trzech egzemplarzach (dla osoby wpłacającej, do dokumentowania ewidencji podatkowej oraz obrotu kasowego). Pokwitowania wpłat były wystawiane przez inspektorów ds. księgowości podatkowej Wydziału Podatków. W ich zakresach obowiązków zapisano: „wypisywanie dowodów wpłat na ww. należności i uzgadnianie dziennych wpływów z kasą”.

Pokwitowania wpłat nie były zatwierdzone przez Burmistrza do stosowania w Urzędzie.

W znowelizowanej Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania z 20.04.2005 roku uwzględniono pokwitowania wpłat jako druki ścisłego zarachowania.

4. Pokwitowania wpłat nie zawierały wszystkich danych umożliwiających identyfikację dokumentu wpłaty, tj. nie zawierały numeru identyfikacji podatkowej (NIP), własnoręcznego podpisu kasjera oraz odcisku pieczęci urzędu, co było niezgodne z przepisami §5 pkt ust.1 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych j.s.t.
5. Zapisy w raportach kasowych (po stronie rozchodu), dotyczące odprowadzenia gotówki do banku ujmowane były w kwotach zbiorczych. Nie sporządzano dokumentów zbiorczych do dokonywania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych – bankowych dowodów wpłat, w którym by wymieniono pojedynczo te dowody, co było niezgodne z przepisami art. 20 ust.3 pkt 1 ustawy o rachunkowości oraz postanowieniami §6 pkt 15 Instrukcji Gospodarki Kasowej. Dla przykładu: poz. 5. rap. kasowego nr 34, poz. 13 raportu - rozchodowano kwotę 5.531,20 zł, na podstawie bankowego dowodu wpłaty z 3.11.2004 roku na kwotę 949,50 zł, na kwotę 40,90 zł, na kwotę 614,80 zł, na kwotę 217,80 zł, na kwotę 2.161,00 zł, na kwotę 1.547,20 zł.
6. Rozchodowanie w 2004 roku gotówki z kasy na podstawie listy dodatków mieszkaniowych w przeciągu 11- 20 dni od daty pobrania gotówki, co stanowiło nieprzestrzeganie postanowień §6 pkt 15 Instrukcji Gospodarki Kasowej: gotówka znajdująca się w kasie do wypłaty z listy płac w okresie nie przekraczającym 7 dni traktowana jest jako depozyt. W razie nie dokonania pełnego rozchodu gotówki z kasy, kasjer jest obowiązany przyjąć nie podjęte wypłaty z list na podstawie przychodowego dowodu kasowego oraz wpisać go do raportu kasowego. Dla przykładu: gotówkę z kasy na podstawie listy dodatków mieszkaniowych za styczeń i luty 2004 roku w wysokości 11.563,78 zł rozchodowano, w okresie od 5 do 16 stycznia i od 5 do 16 lutego 2004 roku. Pozycje listy płac nie wypłacone nie były oznaczone adnotacją „nie podjęto”. Wpłata w późniejszym terminie następowała w oparciu o zastępczy dowód wypłaty KW – Kasa wypłaci.
7. Nie przestrzegano obowiązku wpisywania daty odbioru gotówki z kasy Urzędu przez osoby kwitujące odbiór gotówki na listach wypłat dodatków mieszkaniowych oraz listach diet radnych. W następstwie powyższego niemożliwe było stwierdzenie czy przeprowadzone operacje kasowe podlegają ujęciu w raporcie kasowym pod datą rzeczywistego rozchodu gotówki. Było to niezgodne z treścią §6 pkt 13 Instrukcji gospodarki kasowej w Urzędzie (załącznik nr 1 do zarządzenia nr 4 Burmistrza z 8 stycznia 2004 roku) w brzmieniu: Odbiorca gotówki kwituje jej odbiór na rozchodowym dowodzie kasowym, podając kwotę i datę jej otrzymania oraz zamieszczając swój podpis.

Ewidencja dodatków mieszkaniowych za 2004 rok, prowadzona na koncie 240-085 była nieczytelna, ponieważ w treści operacji gospodarczych nie zawierała zapisów, za który miesiąc

Wzrost

Uly - Kp 7

był wypłacony dodatek, jak również za który miesiąc dokonano naliczenia dodatku na podstawie listy płac.

8. Zastępcze dowody wypłat gotówki wystawiała inspektor ds. księgowości budżetowej na podstawie upoważnienia z 1997 roku - udzielonego przez poprzedniego Burmistrza i Skarbnika. Czynności związane z wystawianiem zastępczych dowodów wpłat przez inspektora nie zostały określone w zakresie jej obowiązków. Kopie zastępczych dowodów wpłat KW „Kasa wypłaci”, w tym od nr 146 z 17.03.2005 roku do nr 178 z 1.04.2005 roku nie posiadały podpisów osób zatwierdzających ten dokument do wypłaty, podpisu osoby pobierającej gotówkę oraz numeru dowodu księgowego, stanowiącego podstawę wypłaty, zatwierdzonego przez uprawnione osoby,
9. Raporty kasowe (oryginały) były przekazywane do księgowania bez potwierdzenia faktu przekazania ich odbioru, a do 2005 roku bez sprawdzenia kompletności załączonych dowodów źródłowych, co stanowiło niedopełnienie przez kasjerki postanowień §6 pkt 18 Instrukcji..., kasjer podpisuje raport i przekazuje jego oryginał wraz z dowodami kasowymi za pokwitowaniem Skarbnika lub osobiście przez niego upoważnionej. Raporty kasowe nie zawierały podpisu osoby sprawdzającej, potwierdzającego zgodność obrotów kasy z załączonymi dowodami kasowymi.
10. Rozchód gotówki w kwocie 1.500 zł udokumentowano fakturą VAT nr 32/DN/05 z 24.02.2005 roku na kwotę 1.500 zł z tytułu opłaty za udział w zajęciach dydaktycznych wystawioną na nazwisko inspektora ds. socjalnych w Wydziale Spraw Socjalnych i Społecznych - podnoszącego kwalifikacje zawodowe (RK nr 21/2005, poz. 26). Fakturę wystawiła Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Legnicy. Faktura została zatwierdzona do wypłaty przez Sekretarza i Skarbnika Gminy.
11. Wpływ gotówki do kasy Urzędu z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonowano: Wn 101- „Kasa” i Ma 229 - „Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne”, natomiast odprowadzenie gotówki na rachunek bankowy ujmowano zapisem: Ma 101 i Wn 229, zamiast: wpłata do kasy gotówki Wn 101 i Ma 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, rozchód gotówki z kasy do banku Ma 101 i Wn 140, a następnie wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy Ma 140 i Wn 130.

Kasjerki oprócz obsługi kasowej Urzędu prowadziły ewidencję druków ścisłego zarachowania: KP „Kasa przyjmie” i czeków gotówkowych.

Kasjerki przyjmowały na stan ewidencyjny чеки gotówkowe, celem podjęcia gotówki z banku, będąc jednocześnie odpowiedzialnymi za rozliczenie tych czeków.

Ewidencja druków KP - „Kasa przyjmie” i „KW Kasa wypłaci” prowadzona była w jednej księdze druków ścisłego zarachowania, założonej 5 stycznia 1999 roku. Natomiast Naczelnik Wydziału Budżetu ustnie wyjaśniła, że ewidencję druków KP - „Kasa przyjmie” prowadzą kasjerki, a ewidencję druków KW - „Kasa wypłaci” prowadzi inspektor ds. księgowości budżetowej.

Na wykorzystanych przez kasjerki kwitariuszach przychodowych K-103, brak było adnotacji o przeprowadzonej kontroli zainkasowanych wpłat z tytułu dochodów budżetowych, sum depozytowych, sum obcych, adnotacji dotyczącej rozliczenia kasjerek z ilości wykorzystanych druków, jak również środków pieniężnych pobranych i odprowadzonych do banku.

Dowód: K-103 od numeru 23396 do 23560 za okres od 29.12.2004 roku do 4.01.2005 roku.

W kwitariuszach przychodowych na pobór podatku i opłat przy klauzulach rozliczeniowych kasjerki nie zamieszczały adnotacji, pod jakim numerem raportu kasowego kwoty z kwitariusza przychodowego zastały przyjęte do kasy.

Wyjaśnienie Burmistrza i Skarbnika Gminy na zadane pytania:

- 1) dlaczego wpływ gotówki do kasy Urzędu z tytułu podatków i opłat za lata 2004-2005 (do dnia kontroli) dokumentowany był wydrukami komputerowymi, tak zwanymi „pokwitowaniami wpłat”, nie stanowiącymi druków ścisłego zarachowania?. Odpowiedź uzasadnić.

W jaki sposób w Urzędzie następuje kontrola kompletności zaprzychodowania do kasy Urzędu gotówki z tytułu:

- należności budżetowych pobranych przez kasjerki na ww. pokwitowania wpłat, wystawiane

przez pracowników Wydziału Podatków,

- opłat rejestracyjnych, za dowody osobiste itp. pobieranych na kwitariusze przychodowe K-103?.

Na kwitariuszach przychodowych, objętych kontrolą inspektorów RIO, brak było adnotacji o przeprowadzonej kontroli zainkasowanych wpłat. Brak było kontroli ilości wykorzystanych bloków K-103 (w 2003 roku kasjerki nie zdały 18 wykorzystanych bloków K-103, a w 2004 roku 8 bloków K-103).

2) Dlaczego kopie asygnat kasowych KW "Kasa wypłaci" od numeru 146 do numeru 178 nie zawierały podpisów osób zatwierdzających do wypłaty?.

Wyjaśnienia oraz kserokopie: raportu kasowego nr 043/2004 za okres od 2.11-9.11.2004 roku, pokwitowania wpłat, stanowią załącznik nr 5 – 6 do protokołu.

Wyjaśnienie potwierdziło, że w kasie Urzędu środki pieniężne z tytułu podatków i opłat pobierane są na podstawie komputerowych wydruków (pokwitowań), nie stanowiących druków ścisłego zarachowania. Z pokwitowań tych nie były sporządzane komputerowo - na dany dzień, zestawienia wpłat według rodzajów dochodów (sporządzano ręcznie). Do 2005 roku pokwitowania były wystawiane w dwóch egzemplarzach, co nie pozwalało na sprawdzenie ciągłości w numeracji wystawionych pokwitowań. Nie udokumentowano, iż program posiada stosowne zabezpieczenia, min. w zakresie numeracji wystawionych pokwitowań oraz zasad anulowania pokwitowań.

Jak wynika z wyjaśnienia, prowadzone są rozmowy dotyczące możliwości wydruku rejestru wydanych "pokwitowań". Odpowiedzialnymi za powyższe są Skarbnik Gminy na mocy art. 35 ust.1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych i Naczelnik Wydziału Podatkowego.

Potwierdzono dokonywania wypłaty środków pieniężnych na podstawie asygnat kasowych KW-Kasa wypłaci, które nie zawierały podpisów osób zatwierdzających. Uwzględniając konieczność podziału obowiązków przy operacjach gotówkowych od 18 kwietnia 2005 roku dowody KW są zatwierdzane przez Skarbnika bądź osobę upoważnioną przez Skarbnika.

Sprawdzono prawidłowość zaprzychodowania do raportów kasowych gotówki pobranej z rachunku bieżącego – wydatki, na чеки gotówkowe o numerach: 5212390 z 26.01., 5212391 z 27.01., 5212392 z 28.01., 5212393 z 28.01.2005 roku (RK nr 005 za okres od 25-28.01.2005 roku), o numerze 5212394 z 31.01.2005 roku (Rk nr 0006 za okres od 28.01.-31.01.2005 roku) oraz o numerach: 5212346 z 3.01., 5212347 z 4.01., 5212348 z 5.01., 5212349 z 6.01., 5212350 z 7.01., 5212372 z 7.01., 5212373 z 10.01., 5212374 z 10.01. 2005 roku (Rk nr 001 za okres od 3-10.01.2005 roku).

Stwierdzono zaprzychodowanie gotówki do kasy Urzędu w kwocie wynikającej z zrealizowanego чеку gotówkowego.

Sprzedż znaków opłaty skarbowej.

Sprzedż znaków opłaty skarbowej w Urzędzie odbywa się na podstawie umowy w sprawie zaopatrywania w znaki opłaty skarbowej, zawartej w dniu 8 stycznia 1998 roku, pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy a PKO BP Odział w Zgorzelcu. Zleceniobiorcy tytułem wynagrodzenia za dokonanie sprzedży znaków przysługuje prowizja pobrana przez zleceniobiorcę (Urząd) z należności za sprzedane znaki.

Stwierdzono:

W raportach kasowych z dochodów, po stronie przychodu ujmowano zbiorczo gotówkę ze sprzedży znaków – w dniach uzupełnienia zaliczki, a po stronie rozchodu – zakup znaków. Nie były ewidencjonowane operacje gotówką związane z obrotem znakami, tj. sprzedż udokumentowana np.: zestawieniem dziennego utargu (zapisem Wn 101, Ma 140), a po stronie rozchodu – zakup tych znaków na podstawie dowodu zakupu (zapisem Wn 140, Ma 101).

Obrót gotówką związany z obrotem znakami opłaty skarbowej nie był więc dokumentowany raportami kasowymi.

Otrzymana prowizja była odprowadzana na rachunek budżetu.

Wygod

Wpływ prowizji na rachunek Urzędu Gminy, a następnie przelew tej prowizji na rachunek bieżący dochodów ewidencjonowano: Wn 133, Ma 222 w organie i 130 Ma 221 zamiast (zapisem: Wn 222, Ma 130) i w księdze głównej budżetu (Wn 133, Ma 901). Prowadzenie sprzedaży znaków skarbowych, należy do obowiązków kasjerek (pkt 1 zakresu czynności z 5.08.2004 roku). Kasjerkom nie przypisano czynności w zakresie sporządzania raportów kasowych z obrotu znakami skarbowymi.

Burmistrzowi i Skarbnikowi zadano pytanie: dlaczego w raportach kasowych, w latach 2004-2005, nie były ewidencjonowane operacje gotówką związane z obrotem znakami opłaty skarbowej?

Wyjaśnienie stanowi załącznik nr 7 do protokołu. Wyjaśniono, że w dniu 19.04.2005 roku został wprowadzony raport kasowy w celu ewidencjonowania gotówki związanej ze sprzedażą znaków opłaty skarbowej.

Obsługę bankową budżetu Gminy Bogatynia od 31.10.2003 roku wykonuje Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. Oddział Centrum Bolesławiec z siedzibą w Bolesławcu, na podstawie umowy nr 37 10202137 128450028/2003 o prowadzenie obsługi bankowej budżetu gminy i miasta, zawartej 31 października 2003 roku pomiędzy Burmistrzem Gerardem Świstulskim, przy kontrasygnacie Skarbnika a Dyrektorem Oddziału Centrum Bolesławiec, w imieniu której działają Stanisław Kamiński – Dyrektor Oddziału i Sławomir Sasin – Zastępcą Dyrektora Oddziału. Umowa o prowadzenie rachunku bankowego została zawarta na czas określony od dnia 1 listopada 2003 roku do 31 października 2006 roku.

Urząd Miasta i Gminy w 2004 roku posiadał dziesięć rachunków w Powszechnej Kasie Oszczędności BP S.A. (rachunek podstawowy dochody budżetu gminy, wydatki budżetu gminy, sum depozytowych, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, gminnego funduszu ochrony środowiska, środka specjalnego, środki Euroregionu Nysa, rachunek walutowy prowadzony w EURO, rachunek dla środków EURO w PLN oraz rachunek inwestycyjny).

Rachunki środków inwestycyjnych uległy likwidacji z dniem 31 grudnia 1999 roku na mocy art. 191 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych.

Na rachunku inwestycyjnym obroty w 2004 roku stanowiły kwotę 11.980.082,37 zł po stronie Wn i Ma, w tym z rachunku podstawowego przekazano środki pieniężne w kwocie 8.928.625,21 zł i z rachunku gminnego funduszu ochrony środowiska w kwocie 2.168.606,95 zł. Saldo na dzień 31.12.2004 roku – 0,00 zł.

Na prowadzenie wyżej wymienionych rachunków (z wyjątkiem rachunku bieżącego) nie zostały zawarte umowy rachunku bankowego, określające między innymi: rodzaj otwieranego rachunku, wysokość prowizji i opłat za czynności związane z wykonywaniem umowy, zakres odpowiedzialności banku za terminowe i prawidłowe przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych, stosownie do przepisów art.52 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku nr 72, poz. 665 ze zm.).

Umowa o prowadzenie obsługi bankowej budżetu gminy i miasta z 31.10.2003 roku nie wyszczególniała prowadzenie ww. rachunków.

W wyniku postępowania o zamówienie publiczne przeprowadzonego w dniu 17 października 2003 roku w ramach trybu przetargu nieograniczonego na prowadzenie bankowej obsługi budżetu Gminy i jej jednostek organizacyjnych, wybrano ofertę nr 1 złożoną przez PKO BP S.A. Oddział Centrum Jelenia Góra, reprezentowany przez Dyrektora Oddziału Annę Nikołajuk i jego zastępcę Józefa Króla. Oddział Centrum Bolesławiec nie złożył oferty do przetargu na wykonanie przedmiotowego zadania. Wartość zamówienia do 30.000 zł. Kryteriami oceny ofert były: cena – koszt obsługi bankowej -70%, marża banku w punktach procentowych składająca się na oprocentowanie kredytu krótkoterminowego w rachunku bieżącym – 20% i oprocentowanie środków na rachunkach bankowych w skali roku - 10%.

Koszt obsługi bankowej w 2003 roku, zaewidencjonowany w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdziale 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu), § 4300 wyniósł 8.441 zł, w 2004 roku w dziale 750, rozdziale 75023 – 5.011 zł i w dziale 758 – Różne rozliczenia, rozdziale 75814 – Różne rozliczenia finansowe – 20.885 zł.

Rada Gminy i Miasta Bogatynia podjęła uchwałę wskazującą Powszechną Kasę Oszczędności BP S.A., Oddział Centrum Jelenia Góra do obsługi bankowej budżetu miasta i gminy (uchwała nr

XI/81/03 Rady Gminy i Miasta z 31 października 2003 roku).

Burmistrz i Skarbnik złożyli wyjaśnienie na zadane pytanie: dlaczego Burmistrz w dniu 31.10.2003 roku zawarł umowę na prowadzenie obsługi bankowej budżetu gminy i miasta z PKO Oddział Centrum Bolesławiec reprezentowanym przez Dyrektora Stanisława Kamińskiego i jego Zastępcę Sławomira Sasina, tj. Oddział który nie złożył oferty na wykonanie przedmiotowego zadania?

Z dokumentacji przetargowej wynika, że została wybrana oferta PKO BP S.A. Oddział Centrum Jelenia Góra, reprezentowany przez Dyrektora Oddziału Annę Nikołąjuk.

Wyjaśnienie Burmistrza wraz z wyjaśnieniem Dyrektora Banku oraz kserokopie: protokołu z postępowania o zamówienie publiczne, protokołu z posiedzenia Komisji Przetargowej w dniu 27.10.2003 roku, umowy nr 37 10202137 128450028 z 31.10.2003 roku, uchwały nr XI/81/03 z 31.10.2003 roku, stanowią załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

W złożonym wyjaśnieniu Burmistrz powołał się na wyjaśnienie Dyrektora PKO - złożone w trakcie kontroli w dniu 27.04.2005 roku, w świetle którego, stan prawny umożliwiający złożenie oferty przetargowej przez Oddział Centrum w Jeleniej Górze i podpisanie umowy na obsługę budżetu Miasta i Gminy przez Oddział Centrum w Bolesławcu był uregulowany zarządzeniem nr 112/2001 Dyrektora Oddziału Regionalnego PKO BP S.A. we Wrocławiu z 2.11.2001 roku "w sprawie zasad funkcjonowania bankowości korporacyjnej w regionie dolnośląskim PKO BP S.A.". Obsługa decyzyjna, w tym przygotowanie i składanie ofert, należało do Oddziału, gdzie były utworzone Zespoły Obsługi Klientów Korporacyjnych. Natomiast tzw. obsługa operacyjna, w tym podpisywanie umów przypisane było do Oddziału w księgach których prowadzone były rachunki.

Ponadto Gmina Bogatynia posiadała rachunki bankowe: w Kredyt Bank PBI S.A. Filia nr 2 w Bogatyni, Oddział w Jeleniej Górze (umowa rachunku bankowego z 2 lutego 1999 roku na prowadzenie rachunku pomocniczego o numerze - 121420027650 zm. numeru -7650 0000 - stan środków na 31.12.2003 roku - 0,36 zł) oraz w Banku Millennium (umowa rachunku bankowego z 15 kwietnia 2003 roku do prowadzenia rachunku bankowego technicznego do obsługi lokat o numerze 0000 3250 9653). Natomiast z potwierdzenia sald na 31.12.2003 roku wynikało, że Gmina posiada Banku Millennium rachunek bieżący o numerze 0000 3250 9653 - stan środków na dzień 31.12.2003 roku -0.

Wykaz rachunków bankowych w 2003 i 2004 roku stanowią załącznik nr 10 do protokołu.

W bilansie jednostki budżetowej sporządzonym na 31 grudnia 2003 roku oraz w ewidencji księgowej wykazano stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych w kwocie 2.427.659,82 zł, w tym lokaty w Banku Zachodnim WBK:

w kwocie 500.000 zł,

w kwocie 1.500.000 zł

w kwocie 84.850,76 zł.

Porównano stan środków na rachunkach bankowych wynikający z urzędzeń księgowych z potwierdzeniami bankowymi i dowodami źródłowymi według stanu na dzień 31.12.2003 roku i 31.12.2004 roku i stwierdzono:

W dniu 22 grudnia 2000 roku, że środków obcych - zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr 11/98 z 6 marca 1998 roku o wykonanie zadania inwestycyjnego pod nazwą: Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Porajowie, Urząd Miasta i Gminy w Banku Zachodnim, założył na okres 36 miesięcy lokatę w kwocie 84.850,76 zł, z datą zapadalności 22 grudnia 2003 roku. Lokata wraz z odsetkami w kwocie 20.249,10 zł nie została przekazana na rachunek sum depozytowych w 2003 roku. Likwidacja lokaty wraz z przekazaniem środków w kwocie 105.099,86 zł na rachunek sum depozytowych w PKO BP nastąpiła w dniu 15.01.2004 roku (wb. nr 5 z 15.01.2004 roku - WB005). W ewidencji księgowej i oraz w bilansie jednostki, sporządzonym na dzień 31.12.2003 roku, przyjęto stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych w kwocie 84.850,76 zł, czym zaniżono aktywa jednostki o 20.249,10 zł. W ewidencji księgowej oraz w sprawozdaniu Bilans jednostki budżetowej, sporządzonym na dzień 31.12.2003 roku, wykazano stan środków pieniężnych niższy o 20.249,10 zł niż faktycznie wynikający z dowodów źródłowych.

Rada Gminy Bogatynia w dniu 30 grudnia 2004 roku podjęła uchwałę nr XXIII/195/04 w sprawie wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2004. W uchwale tej rada ustaliła ostateczne terminy realizacji tych wydatków. Środki finansowe w kwocie 229.557,00 zł na wydatki ujęte w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego w dniu 30.12. 2004 roku zostały zgromadzone na rachunku sum depozytowych, a w dniu 31.12.2004 roku ze środków tych oraz ze środków sum depozytowych została utworzona lokata terminowa.

W dniu 14.03.2005 roku Burmistrzowi i Skarbnikowi zadano pytania:

1. Dlaczego lokata w kwocie 84.850,76 zł założona w dniu 22 grudnia 2000 roku na okres 36 miesięcy z datą zapadalności w dniu 22 grudnia 2003 roku nie została przekazana na rachunek sum depozytowych w 2003 roku, co skutkowało, tym że w ewidencji księgowej oraz w bilansie jednostki, sporządzonym na dzień 31.12.2003 roku, zanizono stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych o 20.249,10 zł?.
2. Dlaczego Urządzie Miasta i Gminy nadal prowadzony jest rachunek inwestycyjny (obroty na rachunku w 2004 roku – 11.980.082,37 zł, mimo że przepisy ustawy o finansach publicznych nie przewidują możliwości posiadania rachunku inwestycyjnego?
3. W oparciu o prowadzoną ewidencję księgową i dowody źródłowe (wyciągi bankowe) proszę o wyjaśnienie i udokumentowanie z jakich środków pieniężnych zostały utworzone lokaty terminowe w BZ WBK S.A. w kwocie 500.000 zł i 1.500.000 zł, wykazane w ewidencji na 31.12.2003 roku oraz w kwocie 750.000 zł – wykazana w ewidencji księgowej na 31.12.2004 roku?.

Wyjaśnienia Burmistrza i Skarbnika oraz kserokopie: deklaracji z 22.12.2000 roku lokaty w kwocie 84.850,76 zł, zawiadomienia Banku Zachodniego WBK S.A. Oddział w Bogatyni z 1.03.2005 roku, wykazu rachunków bankowych oraz stanowią załącznik nr 9-10 – 11 do protokołu kontroli.

Wyjaśnienie potwierdziło, że w ewidencji księgowej i bilansie jednostki na dzień 31.12.2003 roku, jako stan środków pieniężnych wykazano tylko kwotę lokaty bez odsetek. Inspektor odpowiedzialny za depozyty mylnie przyjął, iż termin zapadalności mija z chwilą przelania środków przez bank.

W odpowiedzi na pytanie ujęte w punkcie 2, Burmistrz zadeklarował, iż rachunek inwestycyjny zostanie zamknięty. W dniu 30.03.2005 roku zostało wystosowane pismo do PKO BP S.A. Oddział w Bogatyni o zamknięcie rachunku inwestycyjnego z dniem 31.03.2005 roku.

Wyjaśniono, że lokata terminowa w kwocie 500.000 zł na dzień 31.12.2003 roku została utworzona ze środków rachunku sum depozytowych złożonych przez osoby prawne i fizyczne – w kwocie 445.472,43 zł oraz fundusz odsetkowy w kwocie 54.527,57 zł.

Lokata terminowa w kwocie 1.500.000 zł została utworzona ze środków zgromadzonych na rachunku Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wykaz lokat w załączeniu – załącznik nr 11 do protokołu).

W wyniku analizy operacji finansowych na rachunku walutowym o numerze -108290 w PKO stwierdzono:

Uzyskane w formie darowizny pozabudżetowe środki finansowe na postawienie pomnika przestrogi przed wojną i wygnaniem, nie zostały przekazane na rachunek budżetu miasta i gminy oraz nie zostały wprowadzone do budżetu. Dotyczyło to kwoty 500 EURO – 2.372,75 zł, otrzymanej w dniu 18.02.2004 roku (wpłata na konto walutowe - w.b.1 z 18.02.2004 roku, dow. księg. WB0005). Środki te nie zostały wykorzystane w 2004 roku. Wyrażone w EURO wielkości zostały przeliczone na walutę polską po średnim kursie, ustalonym przez NBP, na dzień bilansowy 2004 i wykazano je w księdze budżetu. Powstałe różnice kursowe rozliczono w korespondencji z kontem 962 "Wynik na pozostałych operacjach".

Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz od lokat terminowych tworzonych z tych środków przekazywane były na rachunek budżetu miasta i gminy. Według danych ewidencji księgowej, wpływy środków na rachunek gminnego funduszu ochrony środowiska stanowiły kwotę 3.887.203 zł, w tym z Urzędu Marszałkowskiego Gmina otrzymała środki pieniężne w kwocie 3.879.251,81 zł.

Wpływy środków w 2004 roku na rachunek GFOŚiGW stanowiły kwotę 4.082.227,57zł, w tym środki z Urzędu Marszałkowskiego 4.060.432,74 zł. W 2003 roku na rachunek inwestycyjny Urząd Miasta i Gminy przekazał środki pieniężne w kwocie 1.305.427,00 zł, a w 2004 roku środki pieniężne w kwocie 2.168.606,95 zł.

Z lokat terminowych tworzonych ze środków na rachunku GFOŚiGW oraz środków na tym rachunku, w 2003 roku Gmina uzyskała i przekazała na rachunek budżetu miasta i gminy, odsetki w kwocie 82.004,20 zł, a w 2004 roku w kwocie 71.990,98 zł.

Przychody ze źródeł, o których mowa w art.401 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. nr 62, poz. 627 ze zm.), zgodnie z tym przepisem są przychodami funduszu celowego.

Z prowadzonej ewidencji do konta 135 – "Rachunek GFOŚiGW", brak było możliwości wskazania ile odsetek uzyskano od środków finansowych na rachunku, a ile od środków finansowych z tworzonych lokat terminowych.

W dniu 14.03.2005 roku Burmistrzowi i Skarbnikowi Gminy i Miasta zadano pytania:

1. Dlaczego środki pieniężne w kwocie 500 EURO (2.372,75 zł) otrzymane w dniu 18 lutego 2004 roku w formie darowizny nie zostały przekazane na rachunek budżetu gminy oraz nie zostały wprowadzone do budżetu miasta i gminy na 2004 rok?
2. Na jakiej podstawie prawnej odsetki od środków na rachunku gminnego funduszu ochrony środowiska oraz lokat terminowych utworzonych tych środków były odprowadzone na rachunek budżetu miasta i gminy?.

Wyjaśnienie oraz kserokopie: pisma Ministerstwa Finansów umowy rachunku walutowego, konta 900, rozdział 90011§0690 za 2003 i 2004 rok, stanowią załącznik nr 12-13 do protokołu. Burmistrz wyjaśnił, że rachunek walutowy jest rachunkiem budżetu prowadzonym w walucie wymiennej. Z chwilą podjęcia decyzji o budowie pomnika, powyższa kwota zostanie wprowadzona do budżetu.

Odnosnie odpowiedzi na pytanie ujęte w punkcie 2, Burmistrz wyjaśnił, że ustawa Prawo ochrony środowiska nie wymienia odsetek od środków gromadzonych na rachunku funduszu oraz odsetek od lokat terminowych utworzonych ze środków tego funduszu jako przychody GFOŚiGW.

Naliczone od środków na rachunku sum depozytowych i przekazane przez banki odsetki na dzień 1.01.2004 roku stanowiły kwotę 256.270,30 zł, a na dzień 31.12.2004 roku – kwotę 231.693,11 zł. Wpływ odsetek ewidencjonowano zbiorczo na wyodrębnionym koncie analitycznym. Odsetki te nie zostały odniesione do środków, od których zostały naliczone. Prowadzenie odsetek w ogólnej kwocie uniemożliwiało prawidłowe rozliczenie z wykonawcami i ustosunkowanie się co do realności wysokości sald na kontach rozrachunkowych.

W dniu 3 lutego 2004 roku odsetki od środków na rachunku sum depozytowym w kwocie 40.000 zł, dyspozycją Burmistrza i Skarbnika, zostały przekazane na rachunek budżetu miasta i gminy (w. b. nr 000014). Środki przekazano bez sporządzenia dokumentu - specyfikacji, które pozycje odsetek ujęte w ewidencji księgowej, w jakiej kwocie, za który rok, od jakich środków na rachunku sum depozytowych zostały przekazane na rachunek budżetu. Na dzień 31.12.2004 roku stan nierozliczonych środków wyniósł 231.693,11 zł.

Ustalenia kontroli wskazują ponadto na brak weryfikacji sald kont rozrachunkowych. Ewidencję analityczną do kont zespołu 2 w 2003 roku prowadziła inspektor ds. księgowości budżetowej.

W 2003 roku, Rada Gminy i Miasta w Bogatyni w §9 pkt 3 uchwały nr VI/46/03 z 25 marca 2003 roku w sprawie budżetu gminy na 2003 rok, upoważniła Burmistrza do zaciągania pożyczek krótkoterminowych z GFOŚiGW do kwoty 2.400.000 zł w przypadku nieterminowej realizacji dochodów, z terminem zwrotu do 15 sierpnia 2003 roku.

W 2004 roku, Rada Gminy i Miasta w Bogatyni w §9 pkt 3 uchwały nr XV/117/04 z 23 marca 2004 roku w sprawie budżetu gminy na 2004 rok, upoważniła Burmistrza do zaciągania pożyczek krótkoterminowych z GFOŚiGW, maksymalnie do 2.000.000 zł - w przypadku nieterminowej realizacji dochodów z terminem zwrotu do 31 grudnia 2004 roku. Rada zwiększyła ustaloną wysokość pożyczki zaciągniętej z GFOŚiGW o kwotę 1.500.000 zł (§5uchwały nr

Hand

Ull *Zola* *N*

XIX/155/04 z 31 sierpnia 2004 roku). Zaciągnięte pożyczki z GFOŚiGW nie mogły zakłócić realizacji zadań ujętych w planie wydatków GFOŚiGW. Według ewidencji księgowej w 2003 roku, do budżetu miasta i gminy, pożyczone zostały środki pieniężne z rachunku gminnego funduszu ochrony środowiska w łącznej kwocie 4.252.000 zł, a w 2004 roku środki finansowe w łącznej kwocie 19.102.832,92 zł. Środki finansowe zostały zwrócone w danym roku budżetowym.

Stwierdzono:

W dniu 8 września 2003 roku, Burmistrz z rachunku gminnego funduszu ochrony środowiska na finansowanie zadań zaplanowanych w budżecie miasta i gminy, zaciągnął pożyczkę w kwocie 200.000 zł (w.b. nr 85). Zwrot pożyczki nastąpił 18 września 2003 roku (wb. 89 z 18.09.2003 roku).

W dniu 7 października 2003 rok, Burmistrz ze środków GFOŚi GW zaciągnął pożyczkę w kwocie 100.000 zł (w.b. nr 96). Pożyczka została zwrócona 8.10.2003 roku (wb. nr 97 z 8.10.2003 roku).

Ponadto zwrot pożyczki w kwocie 900.000 zł zaciągniętej w dniu 3 lipca 2003 roku (wb. nr 64) nastąpił w dniu 18.09.2003 roku (wb. nr 89 z 18.09.2003 roku).

Powyższe stanowiło naruszenie postanowień §9 pkt. 3 uchwały nr VI/46/03 Rady Gminy i Miasta z 25 marca 2003 roku w sprawie budżetu gminy na 2003 rok oraz ustawy o finansach publicznych. Finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego może się odbywać w sposób określony w art.48 ustawy o finansach publicznych.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość poniósł Burmistrz i Skarbnik Gminy i Miasta.

Transakcje związane z pożyczką środków pieniężnych z rachunku GFOŚiGW były ewidencjonowane na koncie 135 -005 "Kwoty do wyjaśnienia".

W dniu 14.03.2005 roku Burmistrzowi zadano pytania:

- 1) W dniu 3 lutego 2004 roku na rachunek budżetu zostały przekazane odsetki gromadzone na rachunku sum depozytowych w kwocie 40.000 zł. Wobec braku sporządzenia dokumentu stanowiącego podstawę przekazania ww. odsetek z rachunku sum depozytowych na rachunek budżetu, proszę o wyspecyfikowanie i udokumentowanie, które pozycje odsetek ujęte w ewidencji księgowej, w jakiej kwocie, od jakich środków (źródło pochodzenia środków) na rachunku sum depozytowych pochodziły ww. odsetki?.
- 2) Dlaczego dokonywano zasilenia rachunku budżetu środkami finansowymi zgromadzonymi na rachunku gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, tj. w dniu 8.09.2003 roku w kwocie 200.000 zł i w dniu 7.10.2003 roku w kwocie 100.000 zł oraz nie zwrócono do 15 sierpnia 2003 roku pożyczki w kwocie 900.000 zł, tj. podjęto działania niezgodne z treścią §9 uchwały nr VI/46/03 Rady Gminy i Miasta w Bogatyni z 25 marca 2003 roku w sprawie budżetu gminy na 2003 rok?.
- 3) Jakże zadania planowane w budżecie miasta i gminy na 2003 rok zostały zrealizowane z zapożyczonych środków z gminnego funduszu ochrony środowiska w dniu 8.09.2003 roku w kwocie 200.000 zł i w dniu 7.11.2003 roku w kwocie 100.000 zł.

Wyjaśnienia oraz wydruk konta 135 -005 za 2003 rok, stanowią załącznik nr 14-15 do protokołu.

W wyjaśnieniu na pytanie ujęte w punkcie 1 nie udzielono odpowiedzi zgodnie z treścią zadanego pytania, nie udokumentowano, które pozycje odsetek ujęte w ewidencji księgowej, w jakiej kwocie, od jakich środków (źródło pochodzenia środków) na rachunku sum depozytowych zostały odprowadzone na rachunek budżetu. Wskazano jedynie (poza ewidencyjnie), że Urząd był w stanie zwrócić kontrahentom sumy depozytowe wraz z odsetkami. Nie udokumentowano, źródła pochodzenia odsetek (np.:że pochodziły od środków z budżetu gminy). Przyczyną powyższego stanu był brak prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 240 "Pozostałe rozrachunki".

Oprocentowanie sum depozytowych, stanowiących własność osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, powiększa ich wartość (§15 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych... (Dz.U. nr 122, poz. 1333 ze zm.).

W świetle powyższego oraz złożonego w dniu 24.03.2005 roku i w dniu 23.03.2005 roku wyjaśnienia w sprawie tworzenia lokat terminowych (załącznik nr 11 do protokołu) brak było podstaw do przekazania ww. odsetek do budżetu miasta i gminy.

Wyjaśnienie potwierdziło fakt zasilania rachunku budżetu środkami finansowymi gminnego funduszu ochrony środowiska z naruszeniem postanowień uchwały rady. Ze środków GFOŚ i GW były finansowane bieżące zadania gminy.

Zadłużenie Gminy Bogatynia na dzień 31.12.2003 roku z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wyniosło 31.502.942,88 zł, z tego z tytułu kredytu w kwocie 19.991.942,88 zł i pożyczek w kwocie 11.511.000,00 zł.

Zadłużenie Gminy Bogatynia na dzień 31.12.2004 roku wyniosło 24.617.223,65 zł, z tego z tytułu kredytu w kwocie 15.220.071,44 zł i pożyczek w kwocie 9.397.152,21 zł.

2. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

Ewidencją druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Miasta i Gminy zostały objęte; czeki gotówkowe, kwitariusze przychodowe K-103, asygnaty kasowe: KP „Kasa przyjmie” i KW „Kasa wypłaci”.

Stwierdzono ewidencjonowanie przychodu druków ścisłego zarachowania (K-103, KW, KP) w ilości niezgodnej z dowodem zakupu. Po stronie przychodu ewidencjonowano pojedyncze bloki, pozostawiając część druków poza ewidencją. I tak na podstawie faktury nr 1579 z 7 czerwca 2003 roku zakupiono 200 bloków KP – „Kasa przyjmie” na kwotę 1.520 zł (dow. księg. FR 1332 – kserokopia faktury w załączeniu), natomiast w księdze druków w 2003 roku (po dacie zakupu) zaprzychodowano 21 bloków, w 2004 roku 41 bloków, w 2005 roku 11 bloków KP (3.01. – 2 bloki, 19.01. – 4 bloki, 18.02. – 2 bloki i 4.03.2005 roku – 3 bloki). Według protokołu kontroli stanu druków ścisłego zarachowania na dzień 4.04.2005 roku, inspektor ds. księgowości budżetowej, poza ewidencją druków ścisłego zarachowania posiadała 3 bloki KP „Kasa przyjmie” – samokopiujące.

Na podstawie faktury nr 2669 z 18.09.2003 roku zakupiono 30 bloków KW – „Kasa wypłaci” (dow. księg. RF2087). W księdze druków ścisłego zarachowania w 2003 roku (po tej dacie) zaprzychodowano 6 bloków, w 2004 roku 22 bloków, w 2005 roku oraz 6 bloków KW „Kasa wypłaci” (3.01., 20.01., 8.02., 15.02., 28.02., 17.03.2005 rok).

Nie udokumentowano dowodami zakupu 70 bloków kwitariuszy przychodowych K-103 w 2004 (przychód: 3.06. - 22 bloki, 30.08. - 25 bloków, 8.12. - 23 bloki) i 2 bloków w 2005 roku (przychód w dniach: 3.01 i 6.01.2005 roku).

Powyższe ustalenia wskazują, że przychody druków nie miały związku z faktyczną datą zakupu druku, a zakupione druki ujęte w ewidencji druków w okresie od kilku miesięcy po dacie zakupu.

W 2004 i 2005 roku druki K-103, KP i KW zostały zaprzychodowane w księdze bez powołania na dowód zakupu (brak było wskazania dowodu stanowiącego podstawę zapisu przychodu druków w księdze druków ścisłego zarachowania).

Ilości zaprzychodowanych i rozchodowanych druków w 2003 i 2004 roku w księdze druków ścisłego zarachowania nie były podsumowane na koniec roku obrotowego.

Nie przestrzegano postanowień Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w zakresie:

1. komisijnego przyjmowania druków ścisłego zarachowania niezwłocznie po ich otrzymaniu, bieżącego wpisywania przychodu, rozchodu i zapasów druków w księdze druków ścisłego zarachowania o symbolu PU-K-210 (§2 pkt 2 Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania),
2. bieżącego przychodowania dowodów wpłaty do kasy i wypłaty w księdze druków ścisłego zarachowania. Poszczególne kwity bloków należy numerować bezpośrednio przed wydaniem do

- uzytku w celu zachowania ciągłości numerów w ciągu roku (§3 pkt 2 Instrukcji),
3. dokonywania zapisów przychodu w księdze na podstawie protokołu komisji (§4 ust.4 Instrukcji). Nie została wyznaczona komisja do sprawdzenia ze specyfikacją wystawioną przez dostawcę liczbę druków. Ich serie i numery. Wyznaczenie komisji należało do obowiązków Sekretarza Urzędu (§2 ust.4 Instrukcji).

Wystąpiły przypadki wydawania kwitariuszy przychodowych, mimo nierozliczenia się z poprzednich druków, co było niezgodne z treścią §4 ust.4 Instrukcji. Na dzień kontroli, nie dokonano zwrotu 13 bloków kwitariuszy przychodowych K-103 wydanych w 2004 roku, z tego: 8 kasjerkom (poz.36, 44, 45, 47, 48, 49, 54, 57 i 84 księgi) i 5 inkasentom wsi: Działoszyn (poz. 58 księgi), Bratków (poz. 74 księgi), Posada (poz. 75 księgi), Białopole (poz. 81 księgi). Nie dokonano zwrotu 8 kwitariuszy K-103 wydanych w 2005 roku: Zdunek (poz. 7,15, 23 księgi) oraz inkasentom wsi: Opolno Zdrój (poz. 12), Porajów (poz. 17 księgi), Kopaczów (poz. 20), Działoszyn (poz. 22), Wyszków (poz. 10 księgi). W 2003 roku nie zdano 26 bloków K-103, z tego: 18 bloków nie zdały kasjerki (poz. księgi: 2,13,14,32,43,58,60,63,66,68,72,73,87,88,101,111,90,91), sołtys wsi Sieniawka (poz.102) i pracownicy Urzędu (Kozioł poz. 5), Kosińska (poz. 12 i 39), Szymków (poz. 27 i 10), (Wróblewska (poz. 49), Sodowy (poz. 109).

W uregulowaniach jednostki nie określono terminu i zasad rozliczenia się osób, którym wydano te druki, z ich wykorzystania.

Z protokołu kontroli stanu kasy w Urzędzie na dzień 31.12.2004 roku wynika, że poza gotówką i drukami ścisłego zarachowania wydawanymi i pobieranymi przez kasjerki, zostały zinwentaryzowane kwitariusze przychodowe K-103 w składowaniu (na stanie). Inwentaryzację przeprowadziła Komisja w składzie trzyosobowym i po komisyjnym przeliczeniu druków ścisłego zarachowania znajdujących się w kasie, stwierdziła na stanie 30 bloków K-103 od numeru 23561 do nr 28050.

Kasjerki podpisały protokół jako osoby materialnie odpowiedzialne za stan druków.

Według ustnego oświadczenia Naczelnika Wydziału Budżetowego, ewidencję kwitariuszy przychodowych K-103 prowadzi inspektor ds. księgowości budżetowej.

W punkcie 10 jej zakresu czynności z 5.08.2004 roku zapisano: wydawanie oraz rozliczanie w księdze druków ścisłego zarachowania zgodnie z „Instrukcją ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania „kwitariuszy przychodowych K-103. W świetle powyższego osoba odpowiedzialna za gospodarkę kwitariuszami przychodowymi nie została wskazana w protokole z przeprowadzonej kontroli oraz nie podpisała protokołu kontroli. Inwentaryzację druków K-103 przeprowadzono bez jej udziału.

Na dzień 31.12.2004 roku, komisja zinwentaryzowała druki ścisłego zarachowania w składowaniu (na stanie). Inwentaryzacją nie objęto druków, będących u osób dokonujących operacji na drukach, tj. jak na przykład kwitariuszy K-103 na stanowiskach w Wydziale Podatków i w Wydziale Budżetu oraz u sołtysów wsi, co było niezgodne z treścią §5 Instrukcji.

Inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania nie przeprowadzono na arkuszach spisu z natury.

Prowadzenie księgi druków ścisłego zarachowania zgodnie z „Instrukcją ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” należy do obowiązków: kasjerki Jolanty Bielickiej (pkt 2 zakresu czynności z 5.08.2004 roku) i kasjerki Wiesławy Gruberskiej (pkt 2 zakresu czynności z 5.08.2004 roku). W zakresach czynności nie określono, które druki ścisłego zarachowania są wydawane przez kasjerki.

Burmistrz i Skarbnik Gminy złożyli wyjaśnienie na zadane pytanie:

1. Dlaczego nie przestrzegano postanowień Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w zakresie:
komisyjnego przyjmowania druków ścisłego zarachowania,
przychodowania druków na podstawie protokołu komisji,
pobrania nowego druku (bloku), mimo braku zdania kopii bloku wykorzystanego,
braku zinwentaryzowania druków K-103, będących u osób dokonujących operacji na drukach, tj. na stanowiskach w Wydziale Podatków, na stanowiskach w wydziale Budżetu i u sołtysów wsi.

Wzrost

Ull - Głuch 17

2. Dlaczego druki K-103, KW – „Kasa wypłaci” i KP – „Kasa przyjmie” są ewidencjonowane w księdze druków ścisłego zarachowania w ilości niezgodnej z dowodem zakupu?. Skąd pochodziły kwitariusze przychodowe w ilości 103 bloki (72 bloki zaprzychodowane w księdze druków ścisłego zarachowania w 2004 i 2005 roku i 31 bloków pozostające poza ewidencją druków) oraz 4 bloki asygnat kasowych KW “Kasa wypłaci”, ponad ilości wynikające z dowodu zakupu w 2003 roku (zakupiono 30 bloków, a zaprzychodowano 34 bloki). W 2003 roku Urząd zakupił 200 bloków KP “Kasa przyjmie”, do dnia kontroli, w księdze druków zaprzychodowano 73 bloki, poza ewidencją pozostały 3 bloki. Proszę o wyjaśnienie różnicy 124 bloków.

Wyjaśnienie Burmistrza i Skarbnika oraz kserokopie: Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania z 8.01.2001 roku, zakresów obowiązków kasjerek z 5.08.2004 roku i inspektora ds. księgowości budżetowej, protokołu kontroli stanu kasy na dzień 31.12.2004 roku, protokołów kontroli stanu druków ścisłego zarachowania na dzień 4.04.2005 roku oraz faktury nr 2269 i nr 1579, stanowią załącznik nr 16 -17 do protokołu.

Odstąpiono od zasad zawartych w Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w zakresie ujętym w pytaniu, bowiem uznano iż komisyjne przyjmowanie druków było niecelowe. Zdanie kopii bloku wykorzystanego zostało już w trakcie kontroli zastosowane w odniesieniu do kasjerów i pracowników Urzędu. W trakcie kontroli – w dniu 20.04.2005 roku, Burmistrz zarządzeniem nr 36 wprowadził nową Instrukcję ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

Wyjaśnienie potwierdziło ustalenia kontroli odnośnie, przyjmowania na stan druków w ilości niezgodnej z dowodem zakupu, tj. pojedynczych bloków lub jakąś partię, pozostawiając tym samym część bloków poza ewidencją. Podano, że na podstawie faktury zakupu nr 1579 dostarczone zostały druki K-103, mimo, iż treść faktury wskazywała na zakup dowodów wpłat KP (ksero faktury w załączeniu). Nie udokumentowano źródła pochodzenia druków KP “Kasa przyjmie”.

3. Rozrachunki i roszczenia.

W bilansie jednostki, sporządzonym na dzień 31.12.2003 roku wykazano stan należności i zobowiązań na dzień 31.12.2003 roku, jak niżej:

	WN	MA
201 - “Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”	559.041,26	602.528,58
221 - “Należności z tytułu dochodów budżetowych”	5.050.481,56	718.582,80
222- „Rozliczenie dochodów budżetowych”		129.651,00
225 - “Rozrachunki z budżetami”	1.078,00	70.559,80
226 - “Długoterminowe należności budżetowe”	699.417,44	
229 - “Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”		249.145,56
290 - „Odpisy aktualizujące należności „		1.439.115,38
231 - “Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”		439.121,72
234 - “Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	106.452,50	
240 - “Pozostałe rozrachunki”	408.529,76	789.593,49

Razem:

Prawidłowość sald kont rozrachunkowych zbadano metodą wrywkową.

Na stan zobowiązań konta 201 “Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w kwocie 602.528,58 zł składały się zobowiązania wobec 40 kontrahentów. Z kwoty zobowiązań, badaniem objęto prawidłowość sald 4. kontrahentów na łączną kwotę 304.935,31 zł. Zobowiązania powstały w październiku i grudniu 2003 roku i zostały uregulowane w styczniu 2004 roku. W szczególności.

1. Zobowiązanie w kwocie 213.187,68 zł wobec Gminnego Zarządu Mienia Komunalnego Bogatynia. Zobowiązanie powstało na podstawie faktury nr 12/GZMK/2003 z 30.12.2003 roku

na kwotę 342.839,53 zł za administrowanie budynkami komunalnymi za grudzień 2003 roku w związku z umową nr RR 54/375/2000 z 15 grudnia 2000 roku, ze zm, wprowadzonymi aneksami od numeru 1-5, zawartą pomiędzy Zarządem Gminy i Miasta Bogatynia reprezentowanym przez Gerarda Świstulskiego Burmistrza i Zbigniewa Szatkowskiego Zastępcę Burmistrza, a Gminnym Zarządem Mienia Komunalnego Spółka z o.o z siedzibą w Bogatyni. Umowa kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Zobowiązanie uregulowane 12.01.2004 roku.

2. Zobowiązanie w kwocie 81.667,65 zł wobec Bogatyńskich Wodociągów Oczyszczalnia Bogatynia. Zobowiązanie powstało na podstawie noty rozliczeniowej nr 8/PGI/2003 z 3.12.2003 roku na kwotę 170.375,59 zł, uregulowane w 2003 roku w kwocie 89.094,39 zł, z tytułu dopłaty do gospodarstw domowych w budynkach mieszkalnych. Podstawę do wystawienia not obciążeniowych stanowiło porozumienie zawarte w dniu 7.04.2003 roku w Bogatyni zawarte pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy a Bogatyńskimi Wodociągami i Oczyszczalnią S.A. z siedzibą w Bogatyni, w związku z uchwałą nr V/35/03 Rady Gminy i Miasta w Bogatyni z 4 marca 2003 roku w sprawie zatwierdzenia taryfy za zbiorowe zaopatrywanie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie miasta i gminy Bogatynia. Zobowiązanie uregulowano 6.01.2004 roku.
3. Zobowiązanie w kwocie 4.880,00 zł wobec radcy prawnego prowadzącego Kancelarię Prawną w Bogatyni za realizację obowiązków określonych w §1 umowy zawartej 1 grudnia 1994 roku ze zmianami wprowadzonymi aneksami nr 1-10. Zobowiązanie powstało na podstawie faktury 1/2004 z 31.12.2003 roku – wynagrodzenie za grudzień 2003 roku. Uregulowano 6.01.2004 roku.
4. Zobowiązanie w kwocie 5.199,98 zł wobec firmy Polskapresse Sp. z o.o Wrocław. Na podstawie faktury nr 01951 z 28.10.2003 roku. Uregulowane 20.01.2004 roku.

Saldo należności konta 201 w kwocie 559.041,26 zł dotyczyło 4 kontrahentów. Badaniem objęto prawidłowość 2 sald w kwocie 555.657,25 zł. Saldo dotyczyło:

- zaliczki na szkody górnicze w kwocie 600.000 zł wpłaconej w dniu 7.12.2000 roku dla Gminnego Zarządu Mienia Komunalnego Spółka z o.o Bogatynia. Podstawą przekazania środków pieniężnych do Gminnego Zarządu Mienia Komunalnego była umowa nr 11/388/127/2000 zawarta w dniu 4 grudnia 2000 roku pomiędzy Zarządem Gminy i Miasta Bogatynia reprezentowanym przez Krzysztofa Wietrzykowskiego – Zastępcę Burmistrza ds. Inwestycji i Zbigniewa Szatkowskiego Zastępcę Burmistrza ds. Polityki Regionalnej, a Gminnym Zarządem Mienia Komunalnego. Strony postanowili, iż Gmina przekaże środki pozyskane od Kopalni Węgla Brunatnego „Turów S.A. w wysokości 600.000 zł za „szkody górnicze” w miejscowości Opolno Zdrój dla GZMK Sp. z o.o w Bogatyni. GZMK Sp. z o.o wykonała naprawy szkód oraz profilaktykę budowlaną w obiektach i zakresie wymienionym w umowie z 15 listopada 2000 roku pomiędzy Gminą a KWB „Turów S.A.

W §3 umowy zawarto zapis, iż: „GZMK Sp. z o.o. dokona rozliczenia tej kwoty w okresie 5 lat od daty przekazania”. Umowa nie zawiera postanowień co do sposobu rozliczenia ww. środków. W 2002 roku zaliczka została rozliczona do kwoty 42.542,75 zł fakturą nr 12/12/2002 z 19 grudnia 2002 roku za remont budynku – zabezpieczenie przed szkodami górniczymi Opolno - Zdrój – ul. Kasztanowa 26a. Stan należności na dzień 31.12.2003 roku i 31.12.2004 roku – 557.457,25 zł. Do dnia 31 marca 2005 roku – GZMK Sp. z o.o nie rozliczyła ww. środków pieniężnych.

- środków pieniężnych w kwocie 1.200 zł przekazanych zaliczkowo w dniu 1.10.2003 roku na rachunek bankowy Akademii Rolniczej we Wrocławiu z tytułu opłaty za II rok III semestr studiów pracownika (wb. 190/15). Podstawą przekazania środków była umowa nr 5/03 zawarta w dniu 3.01.2003 roku pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy, a inspektorem ds. obronności. Faktura nr KF/1038/XII/2003 rok z tytułu opłaty za studia wpłynęła do Urzędu 10.03.2004 roku.

Burmistrz i Skarbnik Gminy złożyli wyjaśnienie na zadane w dniu 25.04.2005 roku pytania:

1. W dniu 7.12.2000 roku Zarząd Gminy i Miasta przekazał dla GZMK Sp. z o.o w Bogatyni, środki pieniężne pozyskane od Kopalni Węgla Brunatnego "Turów" S.A. w kwocie 600.000 zł z przeznaczeniem na naprawę szkód oraz profilaktykę budowlaną w obiektach i zakresie wymienionym w umowie z 15 listopada 2000 roku zawartej pomiędzy Gminą a KWB "Turów" S.A. Dlaczego w umowie nr 11/388/127/2000 z 4 grudnia 2000 roku zawartej pomiędzy Zarząd Gminy i Miasta Bogatynia a Gminnym Zarząd Mienia Komunalnego nie zobowiązano GZMK do systematycznego rozliczania wydatkowanych środków finansowych – po naprawieniu szkody w danym obiekcie, nie zawarto postanowień odnośnie sposobu rozliczenia środków pieniężnych ww. 600.000 zł oraz kontroli realizacji zadania?.
2. Do dnia kontroli – 15.04.2004 roku Gminny Zarząd Mienia Komunalnego nie rozliczył środków pieniężnych w kwocie 557.457,25 zł (środki w kwocie 42.542,75 zł rozliczono-19 grudnia 2002 roku). Dlaczego w tej sytuacji Burmistrz nie skorzystał z uprawnień §5 umowy nr11/388/127 i nie wprowadził zmian odnośnie terminu rozliczenia ww. środków pieniężnych (zgodnie z umową -5 lat od daty przekazania)?.

Wyjaśnienie oraz kserokopie umowy nr 11/388/127/2000 i umowy z 15 listopada 2000 roku stanowią załącznik nr 18 do protokołu.

Zawarte w wyjaśnieniu stwierdzenie iż środki pieniężne przekazane w dniu 7.12.2000 roku dla GZMK w Bogatyni " wykorzystane miały być na usuwanie szkód górniczych w miarę zgłaszanych przez lokatorów potrzeb" nie znajduje potwierdzenia w treści §1 umowy nr 11/103/336/2000 z 15 listopada 2000 roku. Strony stwierdziły, że w obiektach wymienionych w pkt 1 (§1 umowy z 15.11.2000), tj. w 14 obiektach powstały uszkodzenia części wspólnych budynków, w postaci pęknięć i zarysowań fundamentów, murów zewnętrznych i nadproży oraz spękań i ubytków tynków zewnętrznych i pokrycia dachowego. Wymienione uszkodzenia zostaną naprawione przez Gminę własnym staraniem i kosztem. Gmina wykona również niezbędne profilaktyczne zabezpieczenia konstrukcji budynków przed szkodami związanymi z eksploatacją górnictwem (§1 pkt 4 i 5 umowy z 15.11.2000 roku). Zadanie to zostało powierzone GZMK w Bogatyni (§2 umowy nr 11/388/127/2000 z 4.12.2000 roku). W świetle powyższego wyjaśnienie iż: "w momencie przekazywania zaliczki nie było możliwe ustalenie harmonogramu prac związanych z rozliczeniem przekazanej zaliczki...", nie znajduje uzasadnienia.

Ze względu na trudności finansowe spółki (spłatę przez spółkę zobowiązań wymagalnych wobec dostawców mediów) do terminu rozliczenia zaliczki Burmistrz wróci po analizie spółki za I półrocze bieżącego roku.

Saldo należności na dzień 31.12.2003 roku i 31.12.2004 roku w kwocie 557.457,25 zł nie zostało zweryfikowane w drodze potwierdzenia salda przez kontrahenta - Gminny Zarząd Mienia Komunalnego Spółka z o.o w Bogatyni, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

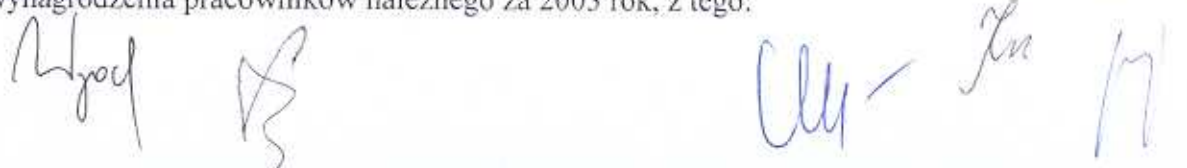
Saldo Ma konta 225 w kwocie 70.559,80 zł dotyczyło zobowiązania Urzędu Miasta i Gminy wobec Urzędu Skarbowego w Zgorzeliu z tytułu podatku dochodowego od wynagrodzenia za grudzień 2003 roku w kwocie 64.918,50 zł, umów zlecenia w kwocie 5.481,30 zł i dofinansowania z ZFŚS w kwocie 160,0 zł. Zobowiązanie uregulowano 20 stycznia 2004 roku.

Na saldo kredytowe konta 229 w kwocie 249.145,56 zł złożyło się zobowiązanie wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne – 215.269,50 zł, zdrowotne –33.876,06 zł, Funduszu Pracy - 21.881,46 zł, z tego:

- w kwocie 156.619,16 zł od wynagrodzenia za grudzień 2003 roku,
- w kwocie 85.530,20 zł od dodatkowego wynagrodzenia za 2003 roku,
- w kwocie 6.996,20 zł od umów zlecenia.

Zobowiązanie z tytułu składek od wynagrodzeń za grudzień 2003 roku i od umów zlecenia uregulowano w styczniu 2004 roku.

Stan zobowiązań (konto 231) w kwocie - 439.121,72 zł, to naliczona kwota dodatkowego rocznego wynagrodzenia pracowników należnego za 2003 rok, z tego:

- w kwocie 438.866,69 zł (w dziale 750, rozdziale 75023),
- w kwocie 255,03 zł (w dziale 754, rozdziale 75414).

Zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2003 rok zostały uregulowane w 25 stycznia 2004 roku.

Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń pracowników Urzędu prowadzona była na dwóch kontach: 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” i 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Na koncie 229 – ‘Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne’, ewidencjonowane były wynagrodzenia wypłacane pracownikom Urzędu za pośrednictwem rachunku bankowego (ROR). Do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki służy wyłącznie konto 231. Księgowanie operacji gospodarczych na niewłaściwych kontach było niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości ... oraz zasadami prowadzenia ewidencji analitycznej i jej powiązania z ewidencją syntetyczną, określonymi w załączniku nr 2 do uchwały nr 42 Zarządu Gminy i Miasta z 19 czerwca 2003 roku w sprawie sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych. Prowadzenie ewidencji rozrachunków z tytułu wynagrodzeń należało do obowiązków referenta ds. księgowości budżetowej (pkt 6 zakresu czynności z 5.08.2004 roku).

Ewidencja analityczna do konta 231 i 229 była nieczytelna, ponieważ treść operacji gospodarczych była niepełna, każdorazowo nie uwidoczniała, za który miesiąc – rok dokonano przelewu środków pieniężnych, za który miesiąc naliczono płace. Uniemożliwiała rozliczenie listy płac i ustalenie imiennych należności z tytułu nadpłaconych wynagrodzeń oraz imiennych zobowiązań z tytułu nie pobranych w terminie wynagrodzeń. Dowód: kserokopie kont: 231-001 i 229 za I kwartał 2004 roku w załączeniu załącznik nr 26 do protokołu.

Saldo debetowe konta 234 na dzień 31.12.2003 roku – w kwocie 106.452,50 zł to należności z tytułu pożyczek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Prawidłowość wypłacania zaliczek ewidencjonowanych na koncie 234 oraz terminowość ich rozliczenia sprawdzono w oparciu o zaliczki jednorazowe i stałe udzielone pracownikom Urzędu w 2003 i 2004 roku (w tym min. konto 234/004, konto 234/09, konto 234/024, konto 234/030, konto 234/071, konto 234/102, konto 234/103, 234/113). Obroty na koncie 234 w 2003 roku wyniosły po stronie Wn konta 334.091,73 zł (z BO) i po stronie Ma konta 227.639,25 zł. Obroty na koncie 234 w 2004 roku wyniosły po stronie Wn konta 373.414,82 zł i po stronie Ma konta 248.262,32 zł.

Stwierdzono:

Burmistrz Miasta i Gminy Gerard Świstulski w 2003 roku przyznał stałe zaliczki 26 pracownikom na łączną kwotę 36.700 zł, a w 2004 roku 29 pracownikom na kwotę 53.900 zł. Wykaz osób pobierających stałe zaliczki w 2003 i 2004 roku załączeniu – załącznik nr 19 do protokołu.

Zaliczki pobrane przez pracowników Urzędu miały charakter pożyczki. Na wnioskach o ich udzielenie wskazano ich przeznaczenie (z wyjątkiem wniosków o zaliczkę złożonych przez Sekretarza Gminy – na których brak było określenia przeznaczenia zaliczki), jednak pracownicy nie zrealizowali wnioskowanych zakupów. Rozliczenia zaliczek udzielonych pracownikom dokonywano poprzez zwrot środków pieniężnych na rachunek bankowy gminy, zamiast na podstawie dowodów źródłowych potwierdzających dokonanie uzasadnionych wydatków. W związku z czym rozliczenia zaliczek nie były w żaden sposób powiązane z dowodami zakupu. Zwroty środków pieniężnych pracowników były ewidencjonowane po stronie WN konta 234 i Ma 400 zapisem ujemnym. Zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku, rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych księguje zapisem czarnym na stronie Ma 234 ‘Pozostałe rozrachunki z pracownikami’. W następstwie powyższego, zanizono obroty na koncie 234 ‘Pozostałe rozrachunki z pracownikami’ o 50.024 zł (w badanej próbie). W zestawieniu obrotów i sald nie zostały wykazane obroty min. dla nw. kont, podczas gdy według ewidencji analitycznej do tych kont wyniosły: konto 234/004 -21.500 zł, konto 234/09 - 9.900 zł, konto 234/024 - 1.500 zł, konto 234/030 -1.200 zł, konto 234/071 – 1.500 zł, konto 234/102 – 320,00 zł, konto 234/103 – 8.500 zł,

Wydruki wybranych kont rozrachunkowych: konto 234/004, konto 234/09, konto 234/024, konto 234/030, konto 234/071, konto 234/102, konto 234/103, 234/113 w załączeniu. A w szczególności:

- 1) na wnioski o zaliczkę, Burmistrz pobrał w dniu 6.07.2004 roku zaliczkę w kwocie 5.000 zł, w dniu 26.08.2004 roku w kwocie 1.500 zł i w dniu 24.09.2004 roku w kwocie 2.000 zł. Zaliczki pobrał z przeznaczeniem na zakup suvenirów (5.000 zł) oraz na wyjazd służbowy. Zaliczki zobowiązał się rozliczyć kolejno w dniach: 13.07.2004 roku, 2.09.2004 roku i 4.10.2004 roku. Rozliczenie ww. zaliczek nastąpiło poprzez zwrot środków pieniężnych do banku za pośrednictwem kasy Urzędu. Zwrot nastąpił kolejno w dniach: 23.12.2004 roku – zaliczka 5.000 zł i 1.000 zł (wb. nr 250) i 31.12.2004 roku – zaliczka w kwocie 2.000 zł (w.b nr 255), tj. od dwóch do pięciu miesięcy po pobraniu zaliczki. Wnioski o zaliczkę zostały zatwierdzone do wypłaty przez Sekretarza Miasta i Gminy.
- 2) na wnioski o zaliczkę, Zastępca Burmistrza – Krzysztof Wietrzykowski pobrał zaliczki na łączną kwotę 5.500 zł, z tego: 500 zł w dniu 23.02.2004 roku, 2.000,00 zł w dniu 26.02.2004 roku, 1.000 zł w dniu 26.03.2004 roku, 1.000 zł w dniu 15.11.2004 roku i 1.000 zł w dniu 20.12.2004 roku, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów podróży służbowych, z wyjątkiem zaliczki w kwocie 1.000 zł pobranej z przeznaczeniem na zakup artykułów spożywczych. Zaliczki zobowiązał się rozliczyć kolejno w dniu: 1.03.2004 roku, 4.03.2004 roku, 31.03.2004 roku, 6.08.2004 roku, 20.12.2004 roku i 24.12.2004 roku. Rozliczył się poprzez zwrot środków pieniężnych do kasy Urzędu w dniach: 6.08.2004 roku – 500,00 zł, 30.12.2004 roku - 5.000 zł, tj. niezgodnie z przeznaczeniem i po terminie wskazanym na wnioskach o ich udzielenie.
- 3) Sekretarz pobrała w dniu 27.01.2004 roku zaliczkę w kwocie 1.000 zł, w dniu 26.03.2004 roku w kwocie 300 zł i w dniu 13.04.2004 roku w kwocie 200,00 zł. Na wnioskach brak było określenia przeznaczenia zaliczek. Zapisano: zaliczki stałe. Zaliczki zobowiązała się rozliczyć w dniu 15.12.2005 roku. Zwrot zaliczki w kwocie 1.000 zł nastąpił w dniu 8.12.2004 roku, a zaliczki w kwocie 500,00 zł w dniu 27.12.2004 roku (w.b. 239 i 251).
- 4) Inspektor ds. zamówień publicznych (konto 234-004) na wniosek o zaliczkę pobrała w 2004 roku środki pieniężne w kwocie 21.500 zł, w tym zaliczkę stałą w kwocie 2.000 zł. Środki pieniężne rozliczyła poprzez zwrot środków pieniężnych do kasy Urzędu. Dla przykładu w dniu 21.01.2004 roku pobrała 5.500 zł z przeznaczeniem na zakup mebli i terminem zwrotu 26.01.2004 roku. Zaliczkę zwróciła w dniu 23.04.2004 roku, tj. po trzech miesiącach. W dniu 31.05.2004 roku pobrała zaliczkę w kwocie 7.000 zł z przeznaczeniem na zakup wyposażenia do USC, zaliczkę zwróciła w dniu 3.06.2004 roku (wb. nr108).
- 5) Inspektor ds. administracyjnych (konto 234-009) na wniosek o zaliczkę pobrała w 2004 roku środki pieniężne w kwocie 9.900 zł, z przeznaczeniem na zakupy materiałów, w tym zaliczkę stałą w kwocie 1.500 zł. Wszystkie zaliczki rozliczyła poprzez zwrot środków. Na przykład: zaliczki w kwocie 1.500 zł (dz. 750, rozdział 75023) oraz w kwocie 1.500 zł (dz.750, rozdział 75095, §4210) pobrane w dniu 13.01.2004 roku zwróciła w dniu 23.01.2004 roku. Zaliczkę w kwocie 1.500 zł – pobraną 14.05.2004 roku – zwróciła 23.12.2004 roku.
- 6) Inspektor ds. inwestycji na wniosek o zaliczkę pobrała środki pieniężne w kwocie 1.400 zł w dniu 9.02.2004 roku. Zaliczkę rozliczyła fakturą nr 30/DN/04 z 2.03.2004 roku za opłatę semestralną na kwotę 1.400 zł wystawioną przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Legnicy oraz kserokopią bankowego dowodu wpłat, na którym brak było czytelnej daty stempla bankowego (RZ 29). Faktura nr 30/DN/04 została rozliczona mimo, że została wystawiona na nazwisko pracownika. Faktura została zatwierdzona do wypłaty przez Skarbnika Gminy i Zastępcę Burmistrza Krzysztofa Wietrzykowskiego. Rozliczenia zaliczki dokonała z datą 16.03.2004 roku. W dniu 3 stycznia 2003 roku Burmistrz zawarł z pracownikiem umowę nr

9/03. Z treści 2 umowy wynika, że z budżetu miasta i gminy sfinansowany zostanie zwrot kosztów opłat semestralnych.

- 7) W dniu 26.08.2004 roku została zawarta umowa nr SP-26/323/04 pomiędzy Burmistrzem a inspektorem ds. plac. Z treści umowy wynika, że w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych z budżetu miasta i gminy zostaną sfinansowane koszty przejazdów do szkoły i z powrotem, koszty zakwaterowania i wyżywienia według zasad obowiązujących przy podróżach na obszarze kraju oraz zwrot opłat semestralnych. W październiku 2004 roku sfinansowano wydatek w kwocie 317,00 zł na podstawie polecenia wyjazdu służbowego nr 793/04 z 20.10.2004 roku. Dowód źródłowy (faktura nr A/316/10/04 z 22.10.2004 roku na kwotę 192 zł za nocleg) nie posiadał tzw. śladu rewizyjnego, tj. naniesionego numeru identyfikacyjnego, nie został zatwierdzony pod względem merytorycznym, rachunkowym oraz opisany.
- 8) Zaliczkę w kwocie 600 zł, pobraną na powitanie wiosny w dniu 16.03.2005 roku przez Sławomira Kałkę (Rada Osiedlowa nr 7 - Rk nr 18, termin rozliczenia 23.03.2005 roku)-rozliczono 30.03.2005 roku fakturą nr 3315/I z 16.03.2005 roku na kwotę 601,69 zł (RZ 50). Rozliczenie ujęto w odrębnych zbiorach, mimo że w dniu 31.03.2005 roku nastąpiła wypłata gotówki z kasy w kwocie 1,69 zł, w związku z czym brak było udokumentowania dowodem kasowym, rozchodu gotówki z kasy. Rozchód udokumentowano poleceniem księgowania, który nie zawierał podpisu osoby sporządzającej.
- 9) Zaliczkę w kwocie 500 zł pobraną przez Halinę Pęczkowską (Rada Osiedlowa nr 6) w dniu 11.02.2005 roku na Ferie w Osiedlu (Rk nr 9, poz. 5 – termin rozliczenia 17.02.2005 roku), rozliczono 31.03.2005 roku fakturami za zakup artykułów spożywczych z dnia 14, 17, 18.02.2005 roku.

Powyższe wskazuje, że zaliczki nie zostały rozliczone w terminach wskazanych przez pracowników na wnioskach o ich udzielenie. Od pracowników nie egzekwowano terminowego rozliczenia zaliczek pobranych na wydatki do rozliczenia. Potwierdzenie tego faktu jest także protokół kontroli wewnętrznej przeprowadzonej przez Naczelnika Wydziału Budżetowego w dniach 15-26 listopada 2004 roku.

Nieegzekwowanie od pracowników terminowego rozliczenia zaliczek stwierdzono również podczas poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2001 roku. Świadczy to o braku realizacji zalecenia pokontrolnego nr 14 w brzmieniu: "terminowe rozliczanie zaliczek udzielonych pracownikom, tj. zgodnie z oświadczeniem zaliczkobiorcy oraz instrukcją obiegu i kontroli dokumentów". W odpowiedzi na zalecenia pokontrolne, Burmistrz potwierdził fakt jego zrealizowania.

Powyższe było niezgodne z przepisami:

§17 ust.1 pkt1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych...(Dz.U. nr 122, poz.1333), w świetle którego zaliczki na wydatki do rozliczenia mogą być udzielane pracownikom – na koszty podróży i przeniesień służbowych oraz na pokrycie drobnych wydatków, w innych wypadkach określonych w odrębnych przepisach.

§17 ust.2 powołanego rozporządzenia, pracownikom odbywającym stałe podróże służbowe oraz pracownikom, którzy w związku z czynnościami służbowymi pokrywają bezpośrednio drobne, stałe powtarzające się wydatki, mogą być udzielane zaliczki stałe na cały rok budżetowy lub na okres krótszy, jednak w wysokości nie przekraczającej przeciętnej kwoty wydatków półtoramiesięcznych. Na podstawie uznanych rachunków pokrywa się pełną kwotę należności.

§18 ust.1 rozporządzenia, w świetle których zaliczki pobrane na wydatki do rozliczenia należało rozliczyć nie później niż w terminie 14 dni po wykonaniu zadania oraz postanowień Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych w Urzędzie – Terminarz sływu dokumentów finansowych do Urzędu zaliczki podlegają rozliczeniu najpóźniej w terminie 14 dni od daty zakupu.

Procedury kontroli wewnętrznej nie stanowiły iż, do zakresu kontroli włącza się również rozrachunki z pracownikami, a w szczególności zasadność pobranych zaliczek i terminowość ich rozliczenia.

W dniu 13.04.2005 roku Burmistrzowi i Skarbnikowi zadano pytanie:

1. Dlaczego nie zrealizowano zalecenia pokontrolnego nr 14 w brzmieniu: terminowe rozliczanie zaliczek udzielonych pracownikom, tj. zgodnie z oświadczeniem zaliczkobiorcy oraz instrukcją obiegu i kontroli dokumentów?
2. Na jakiej podstawie prawnej pracownikom udzielone zostały stałe zaliczki w 2003 roku dla 26 pracowników Urzędu i w 2004 roku dla 29 pracowników, noszące znamiona „pożyczek”?

Wyjaśnienie zawierające odpowiedź na zadane pytania oraz kserokopie kont 234, stanowią załącznik nr 19 do protokołu.

W złożonym wyjaśnieniu Burmistrz potwierdził fakt niezrealizowania zalecenia pokontrolnego nr 14. Nie podał jaka była przyczyna braku realizacji zalecenia pokontrolnego. Wyjaśnienia, złożone przed dwóch pracowników Urzędu w sprawie nieterminowego rozliczenia zaliczek nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji i ewidencji księgowej.

Dokonano weryfikacji zatwierdzonego uprzednio wykazu udzielonych zaliczek. W dniu 19.04.2005 roku, Burmistrz zatwierdził wykaz zawierający 11 pracowników upoważnionych do pobierania stałych zaliczek na 2005 rok na łączną kwotę 21.000 zł.

Saldo należności konta 240 w kwocie 408.529,76 zł dotyczyło 12 kontrahentów. Badaniem objęto prawidłowość sald dwóch kontrahentów w kwocie 368.776,99 zł. Stwierdzono, co następuje:

Należność w kwocie 154.549,32 zł.

Gmina Bogatynia w 1995 roku poręczyła Centrum Obsługi Ruchu Tranzytowego „CORDEX” Spółka z o.o w Żarskiej Wsi, spłatę zobowiązań wynikających z umowy pożyczki nr P/0060/96 z 25 stycznia 1996 roku, zaciągniętej przez ww. podmiot gospodarczy w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Jeleniej Górze. W związku z zaprzestaniem spłacania przez Cordex zobowiązań z tytułu pożyczki, WFOŚiGW zawiadzał Zarząd Miasta i Gminy w Bogatyni – jako dłużnika solidarnego do zapłaty należności (pismo z WF.EF/2277/98 z 10.09.1998 roku). W dniu 30 listopada 1998 roku została zawarta umowa ugody pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Jeleniej Górze, Miastem i Gminą Bogatynia, reprezentowanym przez Gerarda Świstulskiego – Burmistrza i Krzysztofa Wietrzykowskiego Zastępcę Burmistrza. W 1999 roku Gmina Bogatynia, dokonała za pożyczkobiorcę spłaty należności w kwocie 154.549,32 zł, w czterech ratach (§3 umowy ugody), tj.

- I rata 25.02.1999 roku w kwocie 40.683,95 zł (wb.40),
- II rata 28.05.1999 roku w kwocie 40.683,95 zł (wb. 61/1),
- III rata 30.08.1999 roku w kwocie 40.683,95 zł (wb. 128/4),
- IV rata 30.11.1999 roku w kwocie 40.683,93 zł (wb. 192/19) – zwrot kwoty 8.186,46 zł.

Umowa ugody była kontrasygnowana przez byłego Skarbnika Gminy Annę Mączka.

W budżecie miasta i gminy na 1999 rok w dziale 94, rozdziale 9416 - “Rozliczenie z tytułu poręczeń” zostały zabezpieczone środki pieniężne w kwocie 312.526 zł (uchwała nr VI/38/99 z 29.01.1999 roku).

W dniu 21 kwietnia 2000 roku, Radca Prawny zgłosił wierzytelność do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze (Sędzia Komisarza Masy upadłości Centrum Obsługi Ruch Tranzytowego).

Na dzień kontroli Urząd Miasta i Gminy nie był w posiadaniu prawomocnego postanowienia o zakończonym postępowaniu upadłościowym Centrum Obsługi Ruch Tranzytowego „Cordex” Sp. z

o.o w Żarskiej Wsi.

W trakcie kontroli-w dniu 23.03.2005 roku, Skarbnik Gminy zwróciła się do Sądu Rejonowego Wydział VII Gospodarczy o przesłanie prawomocnego postanowienia o zakończonym postępowaniu upadłościowym Centrum Obsługi Ruchu Tranzytowego "Cordex" wraz z informacją o podziale masy upadłościowej. Z przesłanego postanowienia Sądu Rejonowego z 30 listopada Gerarda Świstulskiego 1999 roku wynika, że masa upadłości została zlikwidowana poprzez sprzedaż wszystkich składników.

Skarbnik Gminy powołując się na postanowienie Sądu Rejonowego – wniosła do Burmistrza Gerarda Świstulskiego o spisanie w pozostałe koszty finansowe należności w kwocie 154.549,32 zł z datą księgowania 31.12.2004 roku. Wniosek został zaakceptowany przez Burmistrza (pismo GF.B.30290-24/1519/05 z 8.04.2005 roku).

Należność w kwocie 214.227,67 zł to środki finansowe przekazane w 2003 roku z budżetu gminy do Gminnego Zarządu Mienia Komunalnego, z tego:

- w kwocie 52.020,79 zł na umorzenie zaległości czynszowych (wb. nr 124 z 30.06.2003 roku),
- w kwocie 64.307,38 zł na umorzenie zaległości czynszowych (wb. nr 187 z 26.09.2003 roku),
- w kwocie 97.899,50 zł – zaliczki na poczet nieściągalnych czynszów (wb. Nr 252, 223, 194, 173, 155, 127, 92).

Zgodnie z treścią §7 umowy nr RR/54/375/2000 z 15 grudnia 2000 roku (ze zmianami wprowadzonymi aneksami od nr 1-5), zawartej pomiędzy Gminą, a Gminnym Zarządem Mienia Komunalnego Sp. z o.o w Bogatyni, Gmina zobowiązała się przekazywać Spółce zaliczki na poczet nieściągalnych należności i opłat (umorzonych przez Zarząd Gminy i Miasta – obecnie przez Burmistrza, a także nieściągalnych należności czynszowych i opłat, w stosunku do których egzekucja okazała się nieskuteczna) w wysokości 0,16 zł za 1 m² administrowanej powierzchni użytkowej miesięcznie.

Zgodnie z zapisem na koncie 700, 70095 §4300, należność w kwocie 214.227,67 zł została rozliczona w dniu 22.01.2004 roku (dow. księg. FR0047). Badaniem nie były objęte dowody źródłowe na podstawie których dokonano rozliczenia ww. środków finansowych, bowiem znajdowały się w Spółce. Do Urzędu były przedkładane rozliczenia w kwotach zbiorczych.

Salda należności nie zostały zweryfikowane w drodze potwierdzenia salda przez kontrahentów, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Burmistrzowi i Skarbnikowi zadano pytania:

- 1) dlaczego Urząd Miasta i Gminy w dniu 21.04. 2000 roku, dokonał zgłoszenia wierzytelności w Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze wobec Centrum Obsługi Ruchu Tranzytowego Cordex, tj. po ukończeniu postępowania upadłościowego Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (postanowienie Sądu Rejonowego z 30 listopada 1999 roku)?.
- 2) Kto był odpowiedzialny był za przygotowanie wniosku o zgłoszenie wierzytelności do Sądu Rejonowego wobec dłużnika Centrum Obsługi Ruchu Tranzytowego Cordex?.
- 3) dlaczego nie zostały zweryfikowane w drodze pisemnego potwierdzenia salda należności na dzień 31.12.2003 i 31.12.2004 roku w kwocie 557.457,25 zł i w kwocie 214.227,67 na dzień 31.12.2003 roku, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości?.

Wyjaśnienie oraz kserokopie: zestawienia salda konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, pisma z 8.04.2005 roku w sprawie spisania w straty należności w kwocie 154.549,32 zł, PK nr 131, pisma z 23.03.2005 roku w sprawie przesłania prawomocnego postanowienia o zakończonym postępowaniu upadłościowym, postanowienia z 30.11. 1999 roku, pisma z 21.10.1998 roku do Syndyka, umowy ugody z 30 listopada 1998 roku, umowy nr RR/54/375/2000, konta 700,70095 §4300, stanowią załącznik nr 20 do protokołu.

W złożonym wyjaśnieniu Burmistrz i Skarbnik potwierdzili fakt zgłoszenia wierzytelności do Sądu Rejonowego po zakończeniu postępowania upadłościowego. Stwierdzili, iż w zakresach

